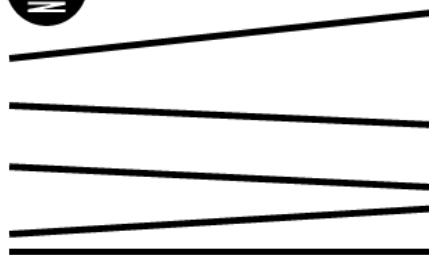

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Jantzen, Marius.; af Marius Jantzen.

Titel | Title:

Helene Krag : Skuespil i fem Akter

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Chicago : Wehrer & Klein's Trykkerier, 1886

Fysiske størrelse | Physical extent:

148 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Helene Krag.

Skuespil i fem Akter

— af —

MARIUS JANTZEN.

CHICAGO, ILL., 1886.

1904. 4. 1840.

WEHRER & KLEIN'S TRYKKERIE.

Helene Krag.

Skuespil i fem Akter

af

MARIUS JANTZEN.

CHICAGO, ILL., 1886.

WEHRER & KLEIN'S TRYKKERIE.

TIL
ROBERT G. INGERSOLL,
FRA FORFATTEREN.

DE HANDLENDE:

Helene Krag, Enke.
Karl Krag, }
Kristian Krag, } hendes Sønner.
Kamilla Grynner.
Martin Sisner
Mariane, i Tjeneste hos Fru Krag.
Anders, en Bonde.

Napoleon III.
Bismarck.
Bauerfelt, Oberst,
Gray, }
Bittinger, } Korrespondenter.
Fru Bertin.
Strebell.
Feltpræsten.

Tydske og franske Officerer. Franske Bønder. Soldater af begge Hære o. s. v.

(Handlingen foregaar dels i Sønderborg og dels i Frankrig. Tiden 1870.

Förste Akt.

Værelse hos Fru Krag med to Døre paa hver Side. I Baggrunden en Dør, der fører ud til en Altan — og to store Vinduer. Mellem Dørene tilhøjre en Statue in miniature af Fredericia-Monumentet; behængt med Kranse. Tilvenstre Skrivebord. Det øvrige Møblement alt i gammel Stil.

Förste Møde.

Strebell (fra venstre) Mariane (paa en Trappe ifærd med at polere Vinduer.)

Strebell (ser sig om).

Pst! (gaar bort og trækker hende i Kjolen).

Mariane (skriger.)

Uf da!

Strebell.

Ikke skrig. Løjtnanten er inde paa sit Værelse. Bare svar mig paa et eneste Spørgsmaal.

Mariane (der er kommet ned).

Naa, hvad vil Du?

Strebell.

Om en Times Tid afmarscherer vort Regiment, som Du ved —

Mariane.

— Og saa —?

Strebell.

Vil Du skrive til mig, naar jeg er rejst? Vil Du?

Mariane.

Ja, hvis det kan more Dig noget, og jeg forresten faar Tid, saa —

Strebell.

Kanske Du allerede har lovet Korporal Steimann —?

Mariane.

Nu igjen — det er fjerde Gang idag.

Strebell.

Ikke saa hidsig, Mariane, ikke saa hidsig. Du vil vel ikke nægte for at — at — ja det var kun det jeg vilde sige, at naar Du ser mig igjen skal ogsaa jeg bære Snor om Kraven, og have ligesaa mange Penge paa Lommen, som han. Jeg skal vise at — at —

Mariane.

— Du forstaar at sno Dig mellem Folk! Ja i den Retning har jeg allerede set, at Du er Mand for din Hat.

Strebell.

Ikke sandt? Naa ja, saa er det klaret. Hurra, Mariane!

Andet Møde.

De Forrige.

Karl Krag.

Karl (fra første Dør tilvenstre)

Hvad er det Du staar her og skriger for, din Hallunk?

Strebell.

Undskyld, Hr. Løitnant, men — men —

Karl.

Har Du været borte og laant Flaget?

Strebell.

Nej, men — men jeg er undervejs.

(Hurtig ud til Højre)

Karl.

Vil De bede min Mor komme herind straks?

Mariane.

Jo, det skal jeg. (bort).

Tredie Møde.

Karl. Frk. Grynner

(fra nederste Dør tilvenstre med en Kurv fuld af Blomster).

Karl.

For en Masse Blomster!

Kamilla.

Ja, men nu har jeg ogsaa plyndret hele Haven.

Karl.

Hvad gjør det — man maa intet holde for godt for det kjære Fædreland.

Kamilla

(ifærd med at binde Buketter).

Kjært og dog ikke kjært. Gid der intet Fædreland var.

K a r l.

Ingen Fædreland? Uden Fædreland ingen Krig, og uden Krig ingen Hæder og Ære — er det saaledes at forståa?

K a m i l l a.

Forståa det som Du vil. Jeg for min Del tror det var bedst, at enhver fik leve i Fred — virke og elske

K a r l.

Den Tro har Du ikke havt før.

K a m i l l a.

Ja saa har jeg den ialtfald nu.

K a r l.

Altid rebelsk. Den ene Dag dette og en anden Dag noget andet — jeg forstaar Dig snart ikke længer. Ved Du ikke, at en Mand har Ret til at forlange af sin vordende Hustru at hun skal bøie sig under ham?

K a m i l l a.

Ja, jeg ved, at man har Tilbøielighed til at forlange noget saadant, og jeg indser ogsaa, at det maaske var den bedste Grundvold for et lykkeligt Samliv.

K a r l.

Naa ja, hvorfor gjør Du mig saa imod?

K a m i l l a.

Gjør Dig imod? — Det har jeg med mit Vidende ikke gjort endnu. Fra den første Dag jeg kom hertil har jeg imødekommet ethvert af dine Ønsker — hvad jeg har tilladt mig er kun at tænke lidt paa egen Haand.

K a r l.

Og det for hver Dag mere og mere modstridende min Opfatning — maa jeg være saa fri og spørge om Grunden hertil?

K a m i l l a.

Min Følelse paavirker Tanken — jeg kan ikke andet.

K a r l.

Men Følelsen da, hvori har den sin Rod?

K a m i l l a

(rejser sig undvigende).

Hvem kommer?

K a r l

(holder hende tilbage):

Nej, nej, gaa ikke; lad mig komme tilbunds i Sagen.

K a m i l l a.

Ikke nu, Karl, ikke nu! Naar Du er rejst skal Du faa alt at vide.

Fjerde Møde.

De Forrige. Fru Krag.

K a r l.

Er det sandt, Mor, hvad jeg hører, at Du agter Dig til Kongen?

F r u K r a g.

Muligvis.

Karl.

Og Du tror virkelig at saadant et Skridt vil resultere noget i dit Favør?

Fru Krag.

Resultere eller ikke — jeg vil ialtfald paatale min Ret.

Karl.

Din Ret?

Fru Krag.

En Enke maa kunne gjøre Krav paa at beholde idetmindste et af sine Børn.

Karl.

Ja det er nu et Spørgsmaal da, som faar henstaa ubesvaret saalænge. I Krigens Tid maa det enkelte Individ's Vel vige for det store Heles bedste.

Fru Krag.

Og en stakkels Enke skal staa uden Beskyttelse, uden Trøst, uden en kjærlig hjælpende Haand. Ofre alt — hele Summen af sin Kjærlighed og sine Forhaabninger — først sin Mand og saa sine to eneste Sønner, er det hvad der kræves tilbedste for det saakaldte "store Hele"?

Karl.

Fruentimmer-Ræsonnement!

Kamilla (for sig).

Aa, bare jeg turde —

Karl.

Du taler som om Du allerede i Aanden saa os begge dræbte.

Fru Krag.

Jeg ser og forstaar, min Dreng, at i en Krig som denne — mellem to slige Magter, med de Vaaben man nu har — maa en af Hærene saa at sige slagtes, før Modparten sejrer.

Karl.

Og denne Hær skal absolut være vor?

Fru Krag.

Det har jeg ikke sagt — hvem jeg symphatiserer med bliver en privat Sag; men jeg har lige siden Krigens Begyndelse læst min Dom i de Mænds Ansigter, som gaar til Valpladsen. Det er ikke Mændene fra '48. Dengang var der Jubel blandt Soldaterne, hvor de drog frem. Men nu — hvad er der nu? Knusende Stilhed under Eders Dødninge Faner, tause Struber, sænkede Blikke, alt er trist og tungt — Enhver ligesom forstaar at det bærer mod Døden.

Karl.

Havde ikke Far den samme Forstaaelse dengang han drog afsted?

Fru Krag (med Varme).

Nej siger jeg Dig, nej! Og det tiltrods for at det var en liden Nation som overfaldtes af en større.

Karl.

Mærkværdig! —

F r u K r a g.

Nej, ser Du, Karl, det Hele ligger i Sagens Natur. Dengang var det fra vor Side en Forsvarskamp for Arne og Hjem, fremgaaet af hele Folkets Ønske, nu er det Enkeltmands Værk, et Stykke Maskin-Politik — ikke andet.

K a r l,

Det er Frankrig, der har erklæret Krigen —

F r u K r a g.

— Som I har ægget til, som I længe har ønsket — I var færdige, I bare ventede — — — Ja det forandrer ikke Sagen.

Femte Møde.

De Forrige. Kristian Krag.

K r i s t i a n

(fra første Dør tilhøjre).

Skal vi ikke snart gaa, Mor?

F r u K r a g.

Jo straks — lige straks — jeg er færdig. (Til Karl).
Gaar Du med paa Kirkegaarden, Karl?

K a r l.

Jeg?

F r u K r a g (foran Spejlet).

Ja, Du husker vel, at det er din Far's Dødsdag idag?

Karl

(med et Blik paa Broderen, der netop staar færdig til at levere sin Mor en stor Krans, iukket med en rød og hvid Sløife).

En tydsk Officer sammen med Jer og Jeres danske Kranse, aa nej, det er mig lidt for kuriøst.

Kristian

(sender ham et lynende Blik).

Fru Krag.

Officeren har sin fri Villie — lad være, min Dreng.

Kamilla

(der ved Kristians Komme har vendt sig bort, pludselig, som greben af en stor Følelse).

Faar jeg Lov, Karl?

Karl.

Du?

Kristian (haanlig).

De, Frøken? Nej, Deres Plads er ved Deres vordende Gemals Side. De kunde ligesom han resikere at falme Dem paa vore "danske Kranse".

(Byder Moderen Armen; begge bort).

Kamilla

(i stærkt Oprør, for sig).

De Ord skal Du faa betale! Støder Du enhver Tilnærmelse bort, da maa og skal Du bøjes! (Til Karl, der har sat sig ved Skrivebordet). Du skriver — se her, tag dette Papir — jeg har en Overraskelse at gjøre Dig — — — Se ikke paa mig — bare skriv; jeg dikterer.

Karl.

Naa nu!

K a m i l l a (dikterende).

Vagthavende underrettes herved om, at min Broder, Kristian Krag, der igaar har modtaget Indkaldelsesordre, staar i Begreb med at rømme fra Landet for at unddrage sig Tjenesten som Militær.

K a r l.

Men hvoraf ved Du — ?

K a m i l l a.

Bare skriv — her maa handles hurtig (som før)
Hvis han skulde passere Deres Post, vil De derfor have at stoppe ham. — Karl Krag, Titel, Dato o. s. v. Fotografi vedlagt. — —

K a r l.

Færdig.

K a m i l l a.

Og saa to Kopier — alt maa afskjæres. Men Portrættet? Jeg har et.

K a r l.

Jeg har flere inde.

K a m i l l a.

Skriv Du — jeg skal hente dem.

(Hurtig ud af første Dør tilvenstre).

K a r l

(læser højt for sig selv idet han afskriver).

K a m i l l a

(kommer tilbage).

Her er de. (Ringer).

Sjette Møde.

De Forrige. Mariane. Strebell.

M a r i a n e.

Hvad ønsker Frøkenen?

K a m i l l a.

Bed Strebell komme herind.

S t r e b e l l (med en Pakke)

Her er jeg, Frøken! — Og her er Flaget til Løjtnanten. (leverer).

M a r i a n e (bort).

K a r l.

Godt!

K a m i l l a.

Besørg hurtig disse to Breve — det ene til østre, det andet til søndre Vagt.

S t r e b e l l.

Skal ske, Frøken. (hurtig bort).

K a r l.

Og dette — til Augustenborg-Porten?

K a m i l l a.

Det besørger jeg selv. (for sig). Saa er jeg sikker.
(Ordner sit Toilette).

K a r l.

Men sig mig engang, Kamilla —?

K a m i l l a.

Senere — Senere! Min Hat? (finder den). Planen til Flugten blev lagt her i denne Stue igaar Aftes. Jeg hørte Ord til andet ude fra Altanen.

Karl.

Hvad Tid skulde den gaa for sig?

Kamilla (foran Spejlet).

Klokken tre i Eftermiddag: Brevet?

Karl.

Her! (leverer og ser derefter paa sit Uhr).

Kamilla.

Jeg kommer snart igjen. (Iler mod højre, men støder i Døren mod Martin Sisner, derpaa bort).

Syvende Møde.

Karl. Sisner.

Sisner.

Naa, naa, naa! Det var da Pokker til Hastværk.
(Ser efter hende).

Karl (for sig).

Ah ha, den Gamle! (højt). Hvad nyt, Onkel?

Sisner.

Nyt?

Karl.

Ja, jeg mener siden Du ikke er paa Kontoret i Eftermiddag.

Sisner.

Aa, Du kan vel forstaa, jeg maatte hjem for at —

Karl (for sig).

— være hende behjælpelig?

Sisner.

I har jo begge to saa godt som været mine Adoptiv-Sønner.

Karl.

Det har vi jo — ak ja! (for sig). Nu er han modtagelig. (højt). Og vi kunne blive knyttet endnu nærmere til hinanden.

Sisner.

Hvordan?

Karl.

Faar jeg gjøre Dig et uforbeholdent Spørgsmaal, Onkel?

Sisner.

Ti, om Du vil. (Begge sætter sig).

Karl.

Hvorfor har Du nu egentlig boet hos os her i saa mange Aar?

Sisner.

Fordi jeg har befundet mig vel derved.

Karl.

Selv sagt. Har Du før Far drog i Krigen givet ham noget Løfte om i mulig Tilfælde at tage Vare paa os og staa Mor bi med Raad og Daad?

Sisner.

Ikke saadan direkte — men Herregud, det var jo saa naturligt; en ung Enke og to smaa Børn.

Karl.

Javist ja. Du var Fars bedste Ven, men dit Forhold til den unge Enke?

Sisner (farer op).

Hvor vil Du hen med din Insinuation, — tror Du om mig, om din Mor — tror Du at —?

Karl.

Nej, men saa sid dog stille — tag ikke saadan paa Vej!

Sisner.

Jo, naar Nogen kan tænke saa lavt, saa —

Karl.

Jeg mener jo kun bare om ikke din — om ikke det Offer, Du har bragt os, har værst parret med en Smule Forelskelse fra din Side?

Sisner (roligere).

Forelskelse! Puh!

Karl.

Ja, ja!

Sisner.

Nej, min Filosofi er ikke af den Art. Du ved jo godt selv, at jeg ikke tror paa Kjærligheden saadan videre.

Karl.

I bunden Stil — ja, det ved jeg, og det er netop det jeg nu gjerne vilde Du skulde.

Sisner (ler).

Karl.

Lige overfor Mor er jeg sikker paa Du kan det.

Sisner.

Jeg kan — og hun? Vil hun?

Karl.

Hun er et Fruentimmer; hun bøjes let ind under hvad vi vil.

Sisner.

Hvad vi vil.

Karl.

Bliv fornuftig, Onkel: gift Dig og jeg er vis paa, at Du vil faa hende bragt bort fra disse fikse Ideer, som er kommen op i de sidste Dage.

Sisner (for sig).

Derfor altsaa. (højt). Aldrig!

Karl.

Du vil hellere se os Alle hjemløse, end bøje dit Stivsind?

Sisner.

Jeg vil leve og handle som det lyster mig selv. For mig er der Intet, som hedder: "Vi." Jeg opgiver for ingen Pris mine Planer og Drømme og mulige Kald — der kan endnu springe nye Kilder i dette gamle Bryst.

Karl (bukker smilende).

Sisner.

Har I andre Lyst til at hykle og intrigere — vær saa god! Den gamle Skude sejler sin egen Sø — altid frisk Bris, altid høj Horizont og vide Udsigter — det er hvad som bringer Humør og Ligevægt!

Karl.

Godt. Fastholder Du dette, tager jeg selvfølgelig mit Forslag tilbage?

Sisner.

Det gjør jeg.

Karl.

Men Et er jeg sikker paa —

Sisner.

Og det er?

Karl.

At ikke Du kan leve hende foruden!

(Gaar ud af den nederste Dør).

Sisner (i Tanker).

Leve — hm! Den Fyr har kigget mig i Kortene.
— Hm! Sandt er det! hvor hun er, der er jeg altid i
bedre Lune. Livet faar ligesom mere Poesi. — — —
Hvoraf kan nu dette egentlig komme? Andre ser, hvad
jeg ikke selv vil være bekjendt. Er det virkelig Kjær-
lighed? — Hm! Frenologen siger, at her (tager sig til Hovedet)
ikke findes Sæde for den Slags. Men om den nu faktisk
eksisterer, hvor er da Sædet? (griber sig umiddelbart først i
Lommerne, siden til Hjertet og Hovedet). Nej, jeg er lige klog
(Slentrer om og derpaa ud paa Altanen).

Ottende Møde.

Mariane. Fru Krag. Anders. Kristjan. Sisner (siden).

Mariane

(kommer fra Højre, lister sig om, lytter ved fremste Dør tilvenstre og
siger ud):

Ikke et Liv! Det er stille paa Løjtnantens Værelse
— han er vist gaaet ud.

F r u K r a g

(fulgt af de Andre).

Kom saa ind her! (til Anders) Sid ned saalænge!

A n d e r s.

Tak!

F r u K r a g (til Mariane).

Bring Kristians Kappe og pas saa vel paa, at Ingen kommer ind, før Du varskoer.

M a r i a n e.

Det skal jeg, Frue (bort).

F r u K r a g

(laaser Indgangs-Døren tilvenstre).

K r i s t j a n.

Er nu Alt i Orden?

A n d e r s,

Ja, fra min Side, saa tror jeg, at alt —

F r u K r a g

(tager frem Penge).

Godt. Her er hvad vi blev enige om (leverer).

A n d e r s,

Tak, tusind Tak!

F r u K r a g.

Spar nu ikke Hestene.

A n d e r s,

Nej, saa sandelig skal ikke de faa staa til.

M a r i a n e

(bringer Kappen).

Fru Krag.

Tag denne med Dem og gaa saa De i Forvejen.
Det tror jeg er bedst.

Anders.

Som Fruen vil. — Og jeg holder, som sagt, bag det lille røde Hus: andet Hus tilvenstre ved Chausseen.

Kristjan.

Jeg ved hvor det er, jeg skal straks være der.

Anders (bort).

Fru Krag.

(lyttende i stor Angst).

Hvad var det? Hørte Du? Der er bestemt Nogen paa Altanen.

Kristian (hurtig til).

Det er jo Onkel Martin.

Sisner (frem).

Fru Krag.

De her! Hvor angst De gjorde mig.

Sisner.

Ja, jeg maatte hjem for at sige Farvel til min Kjæle-Dreng.

Fru Krag.

Det var smukt gjort af Dem, Sisner.

Kristjan.

Ja, til Dig, Onkel, testamenterer jeg nu Mor. Du har staaet os bi saa tidt; trøst hende nu naar vi begge er borte. (giver Haanden). Farvel!

Sisner.

Farvel!

Kristjan.

Farvel, Mor! (kysser hende).

Fru Krag.

Farvel, min Dreng! Gaar alt vel er jeg hos Dig i næste Uge, Telegrafer naar Du naar frem — Du ved, jeg lukker ikke mine Øjne til Søvn, før jeg ved Dig i Sikkerhed. — Kom her, gaa ud gennem Haven, saa Ingen ser Dig.

(Lukker ham ud).

Sisner

(ser ud af Vinduet).

Fru Krag

(Med sit Uhr i Haanden).

Om ti Minutter ude af Byen. Om to Timer ombord. Hvad er Vinden, Sisner?

Sisner.

Vest til Sydvest.

Fru Krag.

Frisk Kulling?

Sisner.

A, ja! Temmelig.

Fru Krag.

Ja, ikke sandt. Med den Vind og Bris vil han kunne række Danmark ved Midnat.

Mariane (i Døren).

Fruen talte om, at Løjtnanten skulde have et Par Flasker Vin med sig.

Fru Krag.

Javist skal han det. Har Du pakket hans Kuffert?

Mariane.

Alt er i Orden.

Fru Krag.

Nu skal jeg komme.

(Bort med Mariane).

Niende Møde.

Sisner. Kamilla. Karl (senere).

Sisner.

Nej, hvor Frøkenen ser oprømt ud idag! Formelig højtidelig!

Kamilla

(der er kommet ind fra venstre Udgangsdør).

Synes De det?

Sisner.

Jeg tør vædde paa, at det lille forelskede Hjerte har havt et af sine vulkanske Udbrud for ikke mange Minutter siden,

Kamilla.

Hvorledes mener De?

Sisner.

Simpelthen, at det i Mangel af Forstaaelse med Deres Hr. Udkaarede, er kommen til en lille Ordveks-

ling med elektriske Sammenstød, gnistrende Øjne, smælden med Dørene o. s. v., o. s. v., som De nok ved

K a m i l l a.

De har studeret den Side af Livet, kan jeg høre?

S i s n e r.

Meget nøje, meget nøje!

K a m i l l a.

De har kanhænde havt personlig Erfaring?

S i s n e r.

Aa, nej! Men da det altid er mig om at gjøre, at komme tilbunds i en Sag, skulde jeg gjerne ønske en Tilstaaelse om, at jeg har Ret i min Antagelse, for at jeg i Fremtiden —

K a m i l l a.

— naar De ser et "højtideligt" Dameansigt kan føle Dem saa meget mere sikker?

S i s n e r.

Netop.

K a m i l l a

Jeg beklager Dem for Deres Studiers Skyld. De tog Fejl denne Gang.

S i s n e r.

Gjorde jeg det virkelig?

K a m i l l a.

Det antagne Udbrud fra min Side er endnu i sin Vorden. Det ulmer herinde.

S i s n e r.

Men komme vil det?

K a m i l l a.

Sikkert.

S i s n e r (for sig).

Det er da bedst at forføje sig bort, mens Uvejret staar paa. (højt). Altsaa havde jeg dog denne Gang delvis Ret alligvel?

K a m i l l a.

Skade kun, at Vedkommende det gjælder, er en ganske Anden, end De mener.

S i s n e r.

En Anden! Hvad for noget? (mumler) Fy for Pokker!

K a r l

(fra venstre).

Hvor henne har vi Husets haabefulde Yngste?

S i s n e r,

Han er vel inde paa sit Værelse.

(Ud tilvenstre).

K a r l.

Som om han Intet vidste, den gamle Ræv, — Har Du mærket Noget? -

K a m i l l a.

Hys, der er din Mor!

Tiende Møde.

De Forrige. Fru Krag.

K a r l.

Nu, Mor, hvordan er det nu, agter Du Dig fremdeles til Kongen?

F r u K r a g.

Muligvis, har jeg sagt.

K a r l.

Det er lidt ubestemt.

F r u K r a g.

Jeg kan endnu ikke sige noget nøjere.

K a r l.

Hvorfor ikke det?

F r u K r a g.

Omstændigheder kunde jo ændre Situationen.

K a r l.

Det er dertil Du sætter dit Haab.

F r u K r a g (sukkende).

Man haaber altid i det længste.

K a r l.

Hvør er Kristjan for Øjeblikket?

K a m i l l a

(vender sig bort).

F r u K r a g.

Kristjan er — — har været med mig, ved Du.

K a r l.

Men hvør er han nu?

F r u K r a g.

Sørg ikke for ham, — han skjøtter nok sig selv.

K a r l (barsk).

Men jeg vil vide hvor han er.

F r u K r a g (studser).

Du vil! Hvorfor det?

K a r l.

Fordi det ikke er mig ligegyldigt om mit Navn bliver knyttet til en Daad, som er mit Fædrelands Interesse imod.

F r u K r a g

(ser paa sit Uhr).

Da lader dette sig imidlertid ikke ændre denne Gang. Kristjan er i dette Øjeblik paa Vej til Danmark. Sæt Himmel og Jord i Bevægelse, om Du vil. Det nytter ikke. Han har femten Minutters Forspring og det er ham nok, hvor ingen Telegraf kan stoppe ham.

K a r l

(ved Vinduet).

Du lyver!

K a m i l l a.

Karl, det er din Mor Du taler til.

K a r l,

Jeg ved hvad jeg siger. Jeg gjentager: Du lyver! Se selv her! (peger ud).

F r u K r a g.

Hvad! (hurtig til) Kristjan!

K a m i l l a (for sig).

Det lykkedes altsaa.

K a r l.

Kristjan er i dette Øjeblik ikke paa Vej til Danmark, men paa Vej til at opfylde sin Pligt som Soldat.

F r u K r a g.

Er Du, eller hvem er Forræderen? Hvem har stængt mig den sidste Udvej?

K a r l.

Du vil vide det?

K a m i l l a (bønlig),

Ti, Karl!

K a r l.

Jeg er den, som bærer Ansvaret. Nu kan Du gaa til Kongen og bede om Pardon for Rømlingen!

E r u K r a g.

Ja, vær sikker paa at jeg gaar til Kongen og maa-
ske l æ n g e r.

Ellevte Møde.

De Forrige. Sisner. Kristjan. Strebell (senere).

S i s n e r

(fra venstre, hviskende til Fru Krag).

Kristjan!

F r u K r a g.

Jeg ved det.

(Kristjan føres ind fra højre af to Soldater).

K a r l (imod ham).

Usling! Rømling — som jeg har den Ære at dele Navn med! Tænk engang over, hvad et vanæret Navn vil sige.

K r i s t j a n.

Var Du ikke min Bror, jeg skulde i dette Øjeblik prøve mine Kræfter paa Dig!

K a r l.

Du truer! Ha, ha, ha! Vent, min Dreng, vent!

E n S o l d a t.

En Ordre til Løjtnanten. (Levérer).

K a r l

(aabner og læser).

Tjenestepligtig Menig af 13de Infanteriregiment, 2det Kompagni, Nr. 19, Kristjan Krag, beordres herved forflyttet til 10de Regiment, 1ste Kompagni.

S i s n e r.

Dit Kompagni!

E r u K r a g.

Gud hjælpe ham!

K a r l

(fremdeles læsende).

De har, som Kompagniets Befalhavende, at indestaa for nævnte Mandskabs Tilstedebbliven. Efter Ordre. Miller, Oberst. — — Til Premierløjtnant, Karl Krag (talende). J e g v i l o g j e g s k a l! (til Broderen). Kom nu først i Uniform, min Dreng og jeg skal vide at gjøre Gjengjæld. Din Trodsighed skal blive knækket.

K a m i l l a.

Det er Officerens Pligt, at skifte lige Ret mod Alle.

K a r l.

En Rømling fortjener ingen Skaansel.

K a m i l l a.

En Tyran endnu mindre. Husk paa det!

K a r l.

Du mener, at jeg af Frygt for, at faa en Kugle i Nakken skulde — — — aa, nej! Jeg lader mig ikke skræmme! — — Skulde noget saadant ikke destomindre arivere og I fik det at vide, saa ved I jo hvor fra Kuglen kom!

K r i s t j a n

(løfter Haanden til Slag, men holdes tilbage).

K a m i l l a.

Fy!

F r u K r a g.

Jeg har længe søgt at skjule for mig selv, at Du var ond, Karl, men nu kan jeg ikke længer.

K a r l.

Mig ligegyldigt (Til Soldaterne). Før ham ind paa hans Værelse og lad ham trække i Uniformen!

E n S o l d a t.

Vel, Hr. Løjtnant!

K a r l.

Halv fire møder I op med ham, færdig til Afmarch.

S o l d a t e n.

Vel!

K a r l.

I har at indestaa mig for ham med Livet — forstaar I?

Soldaterne.

Vel, Hr. Løjtnant.

(Fører Fangen ud af fremste Dør tilhøjre).

Karl.

Hvor er Strebell?

Strebell (frem).

Her er jeg, Hr. Løjtnant!

Karl.

Færdig?

Strebell.

Alt i Orden.

Karl.

Bring min Chakot og Sabel — og Kappe.

Strebell.

Vel, Hr. Løjtnant! (vil gaa).

Karl.

Har Du hængt Flaget ud?

Strebell.

Nej.

Karl.

Naa, saa gjør det først. — Og Blomsterne, Kamilla?
Hold Alt parat.

Fru Krag.

Lad dem staa, Frøken!

Karl.

Hvad skal det sige?

Fru Krag.

Hertil og ikke længer! Over dit Mandskab kan Du
byde og befale; men saalænge jeg ejer dette Hus til-
kommer det mig at bestemme hvad Flag der skal tones.
(pegende paa det tydske Flag, som Strebell har udfoldet). Aldrig

skal de Farver komme til at vaje fra dette Hus saa længe jeg har noget at sige her.

Karl.

Vil Du virkelig nægte mig —? Trór Du maaske at Dansken en skjøn Dag skal bryde over Grænsen, saa Du kan faa Anledning til at benytte dine egne?

Fru Krag.

Jeg tror Intet — jeg lægger Alt i Guds Haand; men dette vil jeg ikke taale.

Karl.

Ikke taale. — Hvad har ikke jeg i den Retning maattet taale af Dig?

Sisner.

Karl, lad det nu være nok!

Karl.

Ikke endnu, ikke endnu! Jeg har gjemt Alt fra den Stund, jeg begyndte at forstaa. Hvert Ord, Du har udslynget mod den Nation, i hvem jeg ser et Ideal, har har lagt sig med Harm og Græmmelse i mit Bryst.

Fru Krag.

De Ord var næppe mange; thi jeg har dulgt mine Tanker.

Karl.

Men Du har handlet saa meget mere. Aar for Aar har Du behængt dine Buster med dine nationalfarvede Kranse — røde og hvide Blomster, hvor jeg har vendt mig. Du har kun taalt at der blev talt dansk i din Nærværelse og været lav nok til ikke at forskaane mig for dit Konge-Galleri i mit eget Arbejdsrum.

F r u K r a g.

Det har været saaledes før Du blev voksen, og jeg har ikke fundet mig beføjet til at foretage nogen Forandring for din Skyld, eftersom det er Dig, der har skilt sig ud fra os.

K a r l.

Den Sag vil jeg ikke rippe op igjen. Ikke nu. Vil Du lade mig hænge Flaget ud eller ikke?

F r u K r a g.

Jeg vil ikke, har Du hørt. Det vilde være at krænke din Fars Minde.

K a r l.

Godt! (til Strebell). Bring hvad jeg befalede! (Strebell bort og bringer straks efter det Forlangte). Lad mig da faa sige Dig et Par Ord før vi skilles. — Du skal kjende mig tilbunds. (nærmere). Jeg vilde være stolt af i Spidsen for mit Kompagni, at kunne faa Anledning til at lufte ud i denne Rede og trampe dine nationale Antikviteter under Fødder!

F r u K r a g.

Ja, det vilde være en Sejr, dit Regimente værdig. Men Du glemmer, at der er En som holder Folkenes Skjæbne i sin Haand og som endnu kan vende Alt til det bedste. (Sisner ler).

K a r l.

Ja, stol Du paa Ham; vi Mænd stoler helst paa os selv. (fuldstændiggjør sin Uniform). Farvel, Kamilla!

K a m i l l a (giver Haanden).

Farvel!

(Hornsignal høres).

K a r l.

Jeg kommer, jeg kommer! (ser paa sit Uhr). Du rejser hjem til din Far nu?

K a m i l l a.

Maaske — og maaske ikke. Imidlertid skal jeg holde, hvad jeg har lovet; Du skal faa Alt at vide.

K a r l.

Glæder mig. — Og nu afsted! (hilser koldt med en let Bøjning). Au revoir! (bort med Strebell).

F r u K r a g.

Det var en Søns Farvel til sin Mor!

S i s n e r.

Ja, der er blevet en rigtig Tølper af den Knægt. — Undskyld, Frøken, men jeg ved i dette Øjeblik ikke at betegne hans Opførsel mildere, end topmaalt tølperagtig.

K a m i l l a (til Fru Krag).

Tillæg ham ikke enhver Last.

F r u K r a g.

Aa nej, jeg ved jeg har en stor Del Skyld selv; jeg burde have solgt dette Sted for lang Tid siden og rejst fra Byen. saa havde det været anderledes nu. Men hvem kan forudse —

K a m i l l a.

De misforstaar mig, jeg mener — —

(Kristjan i Uniform føres ind af Soldaterne. Hun vender sig bort).

F r u K r a g.

Fra det ene tunge til noget endnu tyngere!

Kristjan (omfavner Moderen).

Farvel, Mor! (kysser hende),

Fru Krag.

Farvel, saalænge! Gud være med Dig! Lad gaa hvordan det vil, min Dreng; men der hvor Du er. vil ogsaa jeg være.

Kristjan.

Du tænker fremdeles, at —?

Fru Krag.

Spørg mig ikke. Jeg har mine egne Tanker — lad mig beholde dem — til vi ses!

Kristjan.

Farvel, Sisner! Tak for hvad Du har været for Mor og mig.

Sisner (giver Haanden).

Vær ved godt Mod, min Dreng. Farvel!

Kamilla (i stor Kamp).

Farvel, Hr. Krag!

Kristjan (giver Haanden).

Tak for Deres Forsvar!

Kamilla.

De var haard. — — Nu angrer jeg. — Tilgiv mig!

Kristjan.

Farvel! (bort med Soldaterne).

Fru Krag.

Nu er jeg altsaa alene. (sukker). Saa tung en Stund har jeg ikke havt siden den Dag, jeg blev alene med mine to smaa Børn. (græder).

Kamilla.

Fat Dem, Frue, fat Dem!

Fru Krag.

De har Ret. Nu maa der handles. — Ved De, Sisner.
hvad Tid Postvognen gaar til Flensborg?

Sisner.

Halv otte.

Fru Krag (ringer).

Mariane (kommer).

Fru Krag.

Gaa ned paa Postgaarden og bestil mig en Deli-
gence-Plads til iaften til Flensborg.

Mariane.

Skal Fruen rejse?

Fru Krag.

Ja. — Siden skal vi to pakke.

Mariane (bort).

Sisner (for sig).

Hvad Pokker skal da jeg tage mig til?

(Musik høres i det Fjerne).

Mariane (hurtig ind).

Første Kompagni er i Anmarchs!

Fru Krag (til).

Og Kristjan?

Sisner.

Jeg ser ikke ham.

Mariane

(ved samme Vindu).

Jo der! (peger). Ligeover Hjørnet. —

Sisner.

Ja, der er han.

(Stilhed, Musiken kommer nærmere. De Forbimarscherendes Fodslag
høres og Spidserne af Fanerne ses over Altanen).

K a m i l l a

(der har taget en Buket fra Kurven og holder skjult bag sig, lister sig til Vinduet, aabner det og kaster den idet Fru Krag og Sisner samtidig vifter med deres Lommetørklæder).

F r u K r a g (pludselig).

Var den Buket for Kristjan?

K a m i l l a.

Ja, Frue. Det var mig, som forraadte Deres Plan.

F r u K r a g.

De!

S i s n e r.

Hende!

K a m i l l a.

Jeg kunde ikke Andet — j e g e l s k e r h a m !

(synker ned paa en Stol).

F r u K r a g.

Himmel!

S i s n e r.

Hvor jeg har været blind! — Nej de Fruentimmer
er uberegnelige!

(Tæppet falder).

Anden Akt,

Terræn med Højdedrag i Udkanten af en Skov. Det er Nat med disigt Maaneskin. Bivuakerende tyske Soldater hist og her. I Forgrunden tilvenstre et stort Lejr-Baal, hvorved Kristjan, Strebell m, fl. Infanterister

Første Møde.

Kristjan. Strebell.

Strebell

(med en Felt-Flaske i Haanden).

Drik, Kammerat!

Kristjan.

Jeg vil ikke, har jeg sagt.

Strebell.

Aa, drik, Mand! Her er vi alle Kammerater og Alle lige.

Kristjan.

Det ved jeg.

Strebell.

Hjemme hos din Mor var Du Hr. Ingeniøren og jeg Oppasseren, men her er Du No. 12 og jeg No. 22.

Kristjan.

For tiende Gang den samme Lektie. Lad det være nok.

Strebell (halvdrukken).

Kanske Du er stolt af, at Du blev rost af Generalen?

Kristjan.

Stolt! Naar man gives Valget mellem at slagte eller blive slagtet, da er det saa rimeligt, at man slaar fra sig i det længste,

Strebell.

Hvormange var der om Dig paa en Slump?

Kristjan.

Jeg ved ikke. — Jeg vil ikke tænke derpaa. — Jeg skulde ønske, at det hele var en Drøm.

Strebell.

Saa Du, hvor misundelig din Bror glante efter Dig, da Du blev kaldt frem for Fronten?

Kristjan.

Nej.

Strebell.

Ikke det? Du saa ikke, at han knugede Hænderne og nidstirrede, som om han vilde — —?

Kristjan.

Jeg lagde ikke Mærke til noget og jeg bryder mig heller ikke om at vide noget desangaaende. — Jeg ved allerede mer end nok. — — — Den der nu kunde sove!

Strebell (med Flasken som før).

Drik, saa sover Du som en Sten!

Kristjan.

Væk med den! Frist mig ikke! Der har allerede idag været mer end nok af Dyrét i mig, jeg trænger ikke mere.

Strebell.

Er Du gal, Mand?

Kristjan.

Ja, om jeg endda var det, saa kunde det paa en Maade undskyldes, men at en Mand med sund Fornuft — uf, jeg væmmes! Jeg skammer mig paa hele Menne-skehedens Vegne.

Strebell.

Vel, saa drikker jeg for os Begge. (drikker).

Andet Møde.

Karl. Fru Krag. Kristjan. Strebell.

Karl.

Jeg havde rigtignok begyndt at gjøre mig fortrolig med den Tanke, at naar Du først var bleven alene, at Du da havde føjet Dig efter Omstændighederne?

Fru Krag (smiler).

Karl.

Men til al Held og Lykke blev jo ogsaa Resultatet, som af mig forudsagt.

Fru Krag.

Du, Karl, burde mindst af Alle anse det for en Lykke, som har kostet mig saa mange Taarer.

Karl.

Det kan saa være — men —

Kristjan

(der nu først ser dem).

Mor!

Fru Krag.

Min Søn! Mit kjære Barn! (De favnes)

K a r l (ironisk).

Javist, ja! Og dobbelt kjær vil han blive Dig, naar Du faar høre, at han idag har kjæmpet med sandt Løve-Mod.

F r u K r a g.

Har han?

S t r e b e l l.

Ja, det har han, Frue. Men han har ogsaa faaet sin fortjente Ros derfor af Generalen.

F r u K r a g.

Jeg tviler om, at det ikke var andet end givet Selvforsvar.

S t r e b e l l.

Nej, det kan nok være. Forsvare sig maatte han ialtfald, for der var Mange omkring ham.

F r u K r a g.

Ja, en Kamp for Livet under saadanne Omstændigheder, gjør ham hverken større eller mindre i mine Øjne.

K a r l.

Selv om det er mod dit kjære Frankrig?

F r u K r a g.

Mod eller med. Det første Paabud i Krigens Lov er Tvang, — Har Du ikke tidtnok selv doceret den Lære? Var han ikke i dette Tilfælde tvungen?

K a r l

(tier og vender sig bort).

K r i s t j a n.

Tak for De Ord!

Strebell (for sig).

Havde ikke hun været et Fruentimmer var hun blevet Jurist.

Karl.

Fra det ene til det andet: vil Du naar Du rejser hjem besørge et Brev til gamle Sisner?

Fru Krag.

Jeg rejser ikke hjem.

Karl.

Du rejser ikke?

Kristjan.

Hvad!

Strebell (for sig).

Da faar Mariane gode Dage.

Fru Krag.

Nej. Jeg var fast besluttet paa før jeg rejste, at ifald Kongen afslog min Bøn, da at gaa til Hæren.

Karl.

Som Amazone? — tilhest —? Du vil slaas?

Fru Krag.

Jeg vil hjælpe til at frarive Døden saa mange Ofre som jeg evner. Se her!

(løfter Kappen og viser frem sin Arm, hvorm hun bærer Gjenferkorets Mærke).

Karl.

Det røde Kors!

Kristjan.

Var det den Tanke, Du skjulte?

Karl.

Og Hus og Alt staar øde?

Fru Krag.

Hus og Have og Marker og alt hvad engang bar Navn af Hjem, har jeg idag pr. Telegraf ordret solgt ved Auktion.

Kristjan.

Du har!

Karl (mumler).

Der har jeg min Anelse. (højt). Er det for at sætte Kronen paa din topmaalte Hensynsløshed?

Fru Krag.

Jeg har min bestemte Hensigt dermed.

Karl.

Dine Hensigter grænser snart til planløs Galskab.

Fru Krag.

Kald det hvad Du vil. (nærmere). Jeg vil betrygge mig for ikke at opleve den Dag, da jeg skulde se min egen Søn træde under Fødder, hvad jeg har samlet, agtet og æret. Da ti Gange hellere Alt i Fremmedes Hænder.

Karl.

Naa saaledes! Ja da er vore Veje jo for bestandig skilte?

Fru Krag.

Mere skilte end de har været kan de vel ikke godt blive.

Karl.

Det vil vise sig.

Fru Krag.

Det faar saa.

Tredje Møde.

De Forrige. Oberst Bauerfelt Officerer. Gray (senere).

Bauerfelt

(fra venstre, fulgt af Officererne).

Her har vi første Kompagni.

Kristjan.

(Obersten! (drager Moderen af sides).

Bauerfelt.

Ah, er det Dem, Løjtnant Krag?

Karl.

Til Tjeneste, Hr. Oberst!

Bauerfelt.

Kommandanten har befaleet et Udfald af Frivillige i Løbet af Natten, for at sprænge en Bresche i Forskandsningen derovre paa Flodbreden.

Karl.

Jeg forstaar.

Fru Krag (til Kristjan).

Hører Du?

Bauerfelt.

Vil De behage, at forhøre hvormange, der er til Raadighed ved Deres Kompagni?

Karl.

Straks, Hr. Oberst!

Bauerfelt.

Rapporten afgiver De til mig:

Karl.

Skal ske.

Bauerfelt

(med Følge bort til højre).

F r u K r a g (for sig).

Et Vink fra Himlen!

K a r l (afsides til Strebell).

Bliv her og mærk Dig hvert Ord. Det skal blive Dig betalt.

S t r e b e l l.

Stol paa mig.

K a r l (bort).

F r u K r a g (ser efter ham).

K r i s t j a n.

Han er gaaet.

F r u K r a g (giver Strebell en Penge).

Giv mig et Vink, naar Du ser min Søn komme tilbage.

S t r e b e l l.

Det kan De lide paa, Frue. (afsides). Øjnene et Sted og Ørene et andet — det bliver et haardt Arbejde.

F r u K r a g.

Jeg har et Brev, som vist vil glæde Dig. (tager frem).

K r i s t j a n.

Fra Sisner?

F r u K r a g.

Fra hende.

K r i s t j a n.

Behold det. Jeg vil Intet have at bebrejde mig selv. Hun har Pligter mod en Anden.

F r u K r a g.

Har 'havt — nu ikke længer. Før hun skrev dit

Brev, blev dette skrevet. (viser frem), Det er til ham.
Jeg kjender Indholdet af begge.

Kristjan (gad),

Er det virkelig sandt — har hun sagt Dig —?

Fru Krag.

— Alt! Det har været en længe dulgt Kjærlighed,
som har ventet paa Imødekommenhed fra din Side.

Kristjan.

Hvorledes kunde jeg — han var jo min Bror.

Fru Krag.

Men deres Forhold gjensidig var en Løgn. Han
har aldrig elsket hende.

Kristjan.

Alligevel — jeg — jeg kunde ikke.

Fru Krag.

Og saa at Du ikke engang havde et Ord for mig —
vi som ellers saa trolig har vekslet Tanker.

Kristjan.

Jeg fandt det rettest at skjule for Andre, hvad jeg
ikke vilde være bekjendt for mig selv.

Fru Krag.

Og ikke vil fremdeles?

Kristjan.

Jo, nu kan jeg læse. (modtager Brevet og læser). Uden
mig kunde De nu maaske have havt det bedre, men jeg
var i hint Øjeblik ikke Herre over mig selv. De vil
forstaa hvad der laa under. Hvad jeg fremtidig haaber
og forventer vil De erfare af Deres Moder. Mit højeste
Ønske er, om muligt at gjøre en ond Gjerning god

igjen. Forbindligst. Kamilla Grynner. — — (Pause).
Ja at ønske er et, at kunne et andet.

F r u K r a g.

Man kommer langt med en god Villje. (nærmere).
Hun er rejst over Danmark til Frankrig. Om to Dage
vil hun være i Sedan.

K r i s t j a n (overrasket).

I Sedan?

F r u K r a g.

Forstaar Du Planen?

K r i s t j a n.

Og da skulde jeg —?

F r u K r a g.

Du har at benytte et gunstigt Øjeblik. Det er Alt.
Hvor I siden bygger Eders Hjem, der vil ogsaa jeg være.

K r i s t j a n.

Aa, hvor I Kvinder forstaar at beregne. Ja, om
dette skulde kunne udføres.

G r a y

(fra Højre til Strebell).

Kan Du sige mig, hvor No. 12 af 1ste Kompagni
er at træffe?

S t r e b e l l (træg).

Det kunde jeg maaske nok. (hvisker noget)

F r u K r a g.

Du tror ikke at —?

K r i s t j a n.

Jovist. Planen er god, men Enkelthederne?

F r u K r a g.

Jeg har sørget for hvad Du behøver.

G r a y (utaalmodig).

Snak mig ikke Tiden bort. (giver ham Penge), Der!
Til Sagen.

S t r e b e l l

(hvisker og peger paa Kristjan).

F r u K r a g

(tager frem nogle Papirer).

S t r e b e l l (for sig).

Penge her og Penge der. Det er hvad jeg liker.

F r u K r a g.

Dette er et Kort over Frankrig og her — er Hotel-
lets Navn. (leverer).

S t r e b e l l (som før).

Ha, ha! Flere Breve.

G r a y (til Kristjan).

Er det No. 12 af 1ste Kompagni.

K r i s t j a n.

Ja.

G r a y.

Mit Navn er Gray. Jeg er Korrespondent.

K r i s t j a n.

Hm, Hm!

G r a y.

Det var Dem, som idag forsvarede Dem saa tappert
i Passet ved Bazeilles?

K r i s t j a n.

Jeg gjorde, hvad jeg kunde.

Gray

(tager frem Notitsbog).

De vil maaske behage at meddele mig de nærmere
Detailler?

Kristjan (bestemt).

Nej.

Gray (mumler).

Europæisk Uforskammethed.

Kristjan (til Moderen).

Lad os gaa — jeg ønsker ikke —

Gray.

Men De maa dog vel indse — at — at — ikke dette
er noget privat. Det er for Offentligheden. Det er for
Folket. Det er i Deres eget Favør. Det er — det er —

Kristjan.

Au revoir! (byder Moderen Armen og bort tilvenstre).

Gray,

Jeg maa have de detaillerede Oplysninger om jeg
saa skal plukke dem ud af ham i Stykker saa smaa som
— — jeg ved selv ikke hvad. (hurtig efter dem).

Strebell (i Tanker).

Hvordan var det nu med disse Breve? — Hvordan
Pokker var det? — — — Og Historien? — Ja, noget
maa jeg fortælle ham. Forretning er Forretning.

Karl (raaber ud).

Bliv hvor I er! I skal faa nærmere Ordre senere.
(ser sig om). Hvor — er de gaaet?

Strebell.

Netop.

Karl.

Hvad blev der sagt?

Strebell.

Ja, det er en lang Historie,

Karl.

Fra først til sidst. Fortæl mig Alt.

Strebell (forlegen).

Først. —

Karl.

Ja, hvad først?

Strebell.

Først gav hun ham et Brev, som han ikke vilde læse fordi hun havde Pligter mod en Anden.

Karl.

Hvem hun?

Strebell.

Fruen vel.

Karl (for sig).

Den Anden var altsaa mig.

Strebell.

Men saa sagde hun, at han aldrig havde elsket hende.

Karl (som før).

Igjen mig.

Strebell.

Og saa hørte jeg tydelig, at — at — at han ikke kunde det fordi det var hans Bror, sagde han. Men saa overtalte hun ham ligegodt til at læse.

Karl.

Og hvad omhandlede Brevet?

Strebell.

Ja, det hørte jeg ikke. Men det maa sikkert have været noget Hemmelighedsfuldt, for saa talte de om — om — om En, som var rejst til Frankrig og kunde være i Sedan om to Dage. —

Karl.

Landsforræderi!

Strebell.

Og saa roste han hende fordi hun var saa flink til at beregne.

Karl.

Og saa?

Strebell.

Saa fik han en hel Del Breve. — Det er Alt.

Karl.

Kan jeg rejse en Anklage paa dine Ord? Er det sandt hvad Du har sagt?

Strebell (forbauset).

Jeg — jeg — jeg —.

Karl.

Ja eller nej!

Strebell.

Ja.

Karl.

Da har jeg nok. (hurtig bort til højre).

Strebell. (mumler).

Nok for Dig, men ikke for mig. Jeg vil ha'e min Betaling. (bort).

Fjerde Møde.

Gray. Fru Krag. Kristjan.

G r a y

(ivrig gestikulerende).

Men indser da ikke Fruen, at Publikum har Ret til at være "à jour" med enhver Begivenhed? Det er Pressens Pligt, at gaa direkte til Kilderne og fremsætte Alt i det rette Lys.

F r u K r a g.

Pressen skulde virke opdragende og ikke befatte sig med Skandaler. Det demoraliserer.

G r a y.

Men dette Tilfælde er jo netop et Heltetræk. Noget som —.

K r i s t j a n.

Talen er ikke om dette Tilfælde.

F r u K r a g.

Jeg mener i Almindelighed. Naar Pressen befatter sig med ethvert privat Optrin gjør den sig til Sladderkjærring.

G r a y.

Ja, men nu i dette Tilfælde da — — lad mig forklare mig nærmere. (taler sagte),

Femte Møde.

De Forrige. Karl. Bauerfelt. Strebell. Officerer. Stafetter.

K a r l (i Samtale).

Det vil vise sig. (stanser og peger paa Moderen). Jeg an-

klåger dette Fruentimmer for at staa i Forbindelse med
Spioner i den fjendtlige Lejr.

Fru Krag (overrasket).

Du anklager!

Gray (for sig).

Forretning!

Bauerfelt.

Hvem er denne Dame?

Fru Krag.

Mit Navn er Helene Krag.

Bauerfelt (til Karl).

En Slægtning af Dem?

Kristjan.

Hans Mor.

Bauerfelt (studser).

Deres Mor?

Karl.

Ja.

Bauerfelt.

En saadan Beskyldning trænger nærmere Bevisførelse.

Karl.

Beviserne vil Obersten finde i Breve som hun nylig har leveret No. 12 af 1ste Kompagni og dels bærer paa sin egen Person. (fører frem Strebell). Her er Manden som har meddelt hvad der er foregaaet.

Bauerfelt (til Strebell).

Kan De bekræfte dette Udsagn?

Strebll.

Ja.

Fru Krag.

Dette, at jeg har medbragt Breve, forholder sig ganske rigtig, Hr. Oberst —

Karl (for sig).

Hun tilstaar!

Fru Krag.

— men om Bestemmelsesstedet og Indholdet svarer til hvad Anklagen lyder paa, tør derimod være et Spørgsmaal. (til Kristjan). Giv mig hvad jeg leverede Dig.

Kristjan

(rækker hende det Forlangte).

Fru Krag

(idet hun afgiver Papirerne til Obersten).

Jeg er i saa Henseende saa fri at ædske d'Hrr. Officerers Dom,

Bauerfelt (undersøgende).

Et Kort over Frankrig. (læser paa et Kort). Grand Hotel — Sedan. (søger). Et Brev! (læser). Uden mig kunde De maaske have havt det bedre, men jeg var i hint Øjeblik ikke Herre over mig selv. (læser videre for sig). — — Dateret Sønderborg, 3dje August og — adresseret —

Kristjan.

— til mig.

Bauerfelt,

Ganske rigtig. — Ja disse Sager beviser Intet. Hvad siger De mine Herrer?

En Officer.

Langt ifra.

En Anden.

Forfejlet.

Bauerfelt

(leverer det Gjennemsøgte til Kristjan).

Karl.

End Brevene, som hun selv har?

Fru Krag

(aabner hurtig et Brev, hvis Omslag hun tilbageholder),

Dette er Alt, hvad der af skriftligt findes paa min Person. (leverer).

Bauerfelt (læser).

Før De gik til Armeen gav jeg Dem Løfte om fuld Sandhed. Jeg vil herved indfri det. Jeg føler at jeg aldrig vil kunne leve lykkelig med Dem. Under mit Ophold i Deres Moders Hus har jeg lært at kjende Deres sande Karakter og Deres — — — (stanser smilende). Det Brev er jo til Dem, Hr. Krag. (Flere ler).

Karl.

Til mig?

Fru Krag

(idet hun efterat Obersten har leveret ham Brevet giver ham Omslaget).

Til Dig. Jeg tiltog mig den Frihed som Anklaget at aabne det for at afvende enhver Mistanke.

Karl

(kryster Brevet efter et flygtigt Øjekast og stikker det til sig).

Første Stafet (hurtig ind).

Generalen ønsker Oberstens Nærværelse.

B a u e r f e l t.

Jeg vil straks være der. (til Karl). Ja efter dette ønsker De vel ikke nærmere Undersøgelse?

K a r l.

Nej; (sagte til Strebell). Du er en Bandit! (Strebell viger).

B a u e r f e l t.

Da staar Passagen Dem aaben, Frue.

F r u K r a g.

Jeg er Dem megen Tak skyldig, Hr. Oberst og vilde være Dem dobbelt taknemlig —

B a u e r f e l t.

— hvis —?

F r u K r a g.

— hvis det stod i Deres Magt at forskaffe mig et Opholdssted saalænge til jeg kan afgaa til Ambulancen.

B a u e r f e l t.

Jeg skal lade undersøge i de nærmeste Huse. Maaske. Det er Alt hvad jeg for Øjeblikket kan love Dem.

A n d e n S t a f e t.

Ingeniør-Korpset er i Anmarsch!

B a u e r f e l t,

Godt. Saa kald Deres Mandskab, Løjtnant Krag. Der afmarscheres om et Kvarter.

K a r l.

Vel, Hr. Oberst.

(Obersten med Følge bort tilhøjre).

K a r l

(til Strebell, idet han gaar).

Jeg skal nærmere tale med Dig.

St r e b e l l (for sig).

Mon det skal være Betalingen denne Gang? (bort).

G r a y (for sig).

En natlig Episode. Der maa jeg være nærværende.
(højt). Hvor har jeg den Ære at træffe Fruen senere?

F r u K r a g.

Ved Ambulancen.

G r a y.

Paa Gjensyn. (bort).

Sjette Møde.

Fru Krag. Kristjan.

F r u K r a g.

Ingeniør-Korpset. — Der skal bygges Bro. (nærmere).
Lidt Sprængtof, en Lunte, et Knald og Passagen er af-
skaaret.

K r i s t j a n.

Mener Du at jeg —?

F r u K r a g.

Meld Dig til Obersten.

K r i s t j a n.

Det er en altfor dristig Tanke.

F r u K r a g.

Hvor det gjælder Livet griber man den første den
bedste Redningsplanke.

K r i s t j a n.

Men ethvert Foretagende kræver Omtanke.

F r u K r a g.

Omtanke.

K r i s t j a n.

Lidt Overvejelse.

F r u K r a g.

Den driftigste Mand var altid den dristigste. Men — naar Du ikke vil, saa bliv hvor Du er og lad Dig igjen imorgen stille op til Kanonføde.

K r i s t j a n.

Heller alt andet end det.

F r u K r a g,

Ja hvilket alt andet? Naar Du lader Dig Tilfældet slippe afhænde, hvad har Du da at bygge paa? Vover Du ikke nu at sprænge en Bresche i de Forskansninger, som har taarnet sig op om Dig, saa vil Du derovre snart se den Bresche, hvori Du om nogle Timer har at figurere mellem de Kjæmpende, mellem de Sejrende eller de Faldne.

K r i s t j a n.

Paa dit Ord, jeg gaar.

F r u K r a g.

Ikke fordi jeg vil. Langt ifra. Har Du ikke Tillid til Dig selv, saa bliv. Det er Ens egen stærke Tro og Energi, som skal bringe til Handling og som i det kritiske Moment besejrer alle Vanskeligheder.

K r i s t j a n:

Jeg ved ikke hvordan det er, Mor, men Du har en Magt i dine Ord, som vækker og beaander og bringer Klarhed.

Fru Krag.

Du tror altsaa Du kan?

Kristjan.

Jeg tror, jeg kan.

Fru Krag.

Ja, saa gaa og Du vil naa frem.

Kristjan (bort tilhøjre).

Fru Krag (ser efter ham).

Ah, der møder han Obersten!

Syvende Møde.

De Forrige. Bauerfelt. Karl. Soldater.

Bauerfelt (til Kristjan).

Det er hvad jeg ventede af Dem.

Karl (for sig).

Han!

Bauerfelt.

De har en tapper Søn, Frue.

Fru Krag.

Deres gode Mening om min Søn smigrer mig, Hr. Oberst.

Karl (for sig).

Hyklerske! (højt). Nej i dette Tilfælde maa jeg med Oberstens Tilladelse protestere.

Bauerfelt.

Har De nu igjen en ny Anklage!

Karl.

Nej. Men jeg ber Obersten erindre Vedkommendes Fortid.

Bauerfelt.

Er dette for at tilfredsstille en privat Hævnfølelse, Hr. Krag, eller er Deres Iver af patriotiske Hensyn?

Karl.

Vil Obersten dermed sige, at jeg —?

Bauerfelt.

Kun hvad der ligger i Ordene. For mig synes det første at ligge nærmest. Denne Mand har idag ydet Fædrelandet en lige saa stor Tjeneste som nogen af os og naar jeg tar ham for god saa er dermed den Sag afgjort.

Fru Krag (sagte til Karl).

Har Du flere Trumfer endnu, saa spil ud!

Bauerfelt.

No. 17!

Soldaten.

Hr. Oberst!

Bauerfelt.

Følg denne Dame til det høje graa Hus borte ved Kirken. (til Fru Krag). Der er overfyldt med Soldater, men Familien er i alt Fald nærværende der og jeg skal personlig komme tilstede for at sørge for Deres Komfort.

Fru Krag.

Det er for meget forlangt.

Bauerfelt.

Det er mig kun en simpel Pligt. (henvendt til Soldaterne).

Og nu til Værket, Folk! Før Daggry maa Stillingen være i vore Hænder!

Flere Soldater.

Leve Kongen! Leve Fædrelandet!

(Hurraraab. Obersten og Soldaterne bort tilvenstre. Fru Krag ser efter dem, derpaa bort med Soldaten tilhøjre. Tom Scene. Sceneændring. Et Rum med tre Døre og et i Forgrunden tilvenstre af lange Gardiner tildækket Vindu. Et lidet Bord i Baggrunden. Der er mørkt),
(Det banker gjentagne Gange paa Døren i Baggrunden).

Ottende Møde.

Fru Bertin. Eugen. Fru Krag (senere).

Fru Bertin

(i Natdragt med et lidet Barn paa Armen, kommer fra venstre).

Eugen (efter hende).

Mama!

Fru Bertin.

Bliv der, min Dreng. Mama skal bare se hvem det er. (til Døren). Hvem er det?

Fru Krag (ude).

De kan trygt lukke op!

Fru Bertin (for sig).

En Kvindestemme.

Eugen (i Døren).

Hvem er det, Mama? Er det Papa?

Fru Bertin.

Nej, min Dreng, nej. Bliv bare hvor Du er.

(lukker op).

F r u K r a g (taler ud).

Tak for Deres Protektion! (til Fru Bertin). Jeg ber undskyldte min Paatrængenhed, men Omstændighederne gjør at —

F r u B e r t i n.

Hjertelig velkommen hvem De saa end er. De er den eneste af mit Kjønn, som jeg i de sidste fem Dage har talt med. — Et Øjeblik — jeg skal straks bringe Lys. (hurtig ud tilvenstre).

F r u K r a g

(til Eugen, der kommer frem i den aabne Dør, hvorfra Lyset falder ind),
Hvad heder Du, min Dreng?

E u g e n.

Eugen Bertin.

F r u K r a g,

Er Du alene her med din Mama?

E u g e n.

Ja og saa Louis — han er ogsaa her; men Tante er rejst og Papa er gaaet i Krigen.

F r u K r a g.

Stakkels Dreng! (kysser ham).

F r u B e r t i n

(kommer tilbage med Lampe).

F r u K r a g.

Deres Mand er med i Krigen, hører jeg.

F r u B e r t i n.

Ja. Det vil sige hvis ikke han allerede —

F r u K r a g.

Jeg forstaar.

F r u B e r t i n.

Det er nu paa fjerde Uge siden jeg hørte fra ham.

F r u K r a g.

Og De er saa alene — ingen Slægtninge, ingen Venner?

F r u B e r t i n.

Ingensomhelst. Hvor jeg har vendt mig siden min Mand drog herfra har alle Døre været stængte og alle Hjerter kolde. Jeg er af tydsk Herkomst maa De vide og man har mig mistænkt for at sympatisere med Indbryderne.

F r u K r a g.

Mistænkt?

F r u B e r t i n.

Ja, eller hvad det nu er — jeg ved ikke selv.

F r u K r a g.

Der kjender jeg Arten igjen. Det Hele staar i Op-løsnings-Virvar Grænserne rundt. Alle Baand brister hvor Nationalhadets Elektrisitet sættes i Fyr og Flamme.

F r u B e r t i n.

De har Kjendskab dertil?

F r u K r a g.

Om jeg har!

F r u B e r t i n.

Maaske selv prøvet noget Lignende?

F r u K r a g.

Ja jeg har prøvet hvad De nu maa prøve og mere til.

F r u B e r t i n.

Mere til?

Fru Krag.

Langt mere!

Fru Bertin.

Fortæl, fortæl! Jeg hører saa gjerne.

Fru Krag.

Nej, lad os nu ikke tale derom. Det er sent paa Natten og vi har Begge brug for vore fulde Kræfter naar Dagen kommer. Gaa De nu tilsengs med Deres Børn og lad mig faa opholde mig her i dette Rum til Daggry — det er Alt jeg forlanger.

Fru Bertin.

Nej, vist ikke, nej. De maa fortælle mig Deres Historie. Kom med os ind.

Eugen.

Damen kan faa sove paa Kanapeen, Mama.

Fru Bertin

(der har taget Lampen fra Bordet).

Javist, kan hun det, min Dreng.

Eugen (til Fru Krag).

Og saa skal Du faa se min lille Bror, Louis. Han kan gaa alene. Kom nu! (drager hende med sig ud fulgt af Moderen).

Niende Møde.

Første, anden og tredje Tyv. Fru Bertin (senere).

Fru Krag (senere).

Første Tyv

(der har brækket sig ind gennem Døren tilhøjre. undersøger Værelset med Blindlygte og aabner derpaa Kjælderlemmen, idet han hvisker ud):

Pst! Pst! Efter mig, Manne! (stiger ned. De Andre kommer og følger efter. Lemmen bliver staaende aaben).

F r u B e r t i n

(med Lampe, ser sig om).

Nej, her er Ingen.

F r u K r a g.

Besyderligt. Lyden kom herfra.

F r u B e r t i n.

Ja, det hørtes saa ud.

F r u K r a g.

Og Dørene er stængte?

F r u B e r t i n

(sætter Lampen fra sig og prøver først Udgangsdøren. Derpaa Døren til højre).

Nej, her er gjort Indbrud!

F r u K r a g.

Indbrud?

F r u B e r t i n.

Men hvor? — hvem? (faar Øje paa den aabne Kjælderlem).

I Kjælderen! (skriger ud). De sidste Fødemidler jeg har til mine Smaa! Vore Værdisager — vore Papirer — stjaalet, stjaalet!

F r u K r a g.

Er det muligt? (pludselig). Der er Lys!

F r u B e r t i n.

Tyvene er der endnu! De kommer!

F r u K r a g

(drager sig i Skjul bag Gardinerne).

F ø r s t e T y v

(kommer op fra Kjælderen belæst med Fødevarer).

F r u B e r t i n.

En Soldat!

T y v e n

(idet han kaster sin Byrde).

Ho, ho!

F r u B e r t i n,

Er det med Eders Befalhavendes Villje og Vidende
at I brækker Jer ind for at stjæle?

T y v e n.

I Krigstid er Enhver sig selv nærmest.

F r u B e r t i n,

Det er de sidste Levnetsmidler jeg har.

T y v e n.

Det er den første Extraforplejning, vi har denne
Uge. Væk herfra! Vi skal nok selv finde os tilrette.

F r u B e r t i n.

Men er der da ingen Retfærdighed?

T y v e n (drager Sablen).

Afsted, siger jeg — eller —!

F r u B e r t i n.

Aa, nej, for mine Børns Skyld.

T y v e n.

Ja saa gaa da, gaa! — Og vær glad til.

F r u B e r t i n

(griber Lampen og iler ud idet hun siger):

Himmel, Himmel!

T y v e n.

Javist, ja. Nu skulle Gamlen deroppe straks være
færdig til at hjælpe fordi om man anekterer lidt Smaat-
teri. i Krigstid, i et fjendtlig Land. Jo pyt! Hvor de

Fruentimmer dog er nogle naive Skabninger! — Se saa!
 (lægger fra sig Vaabnet). Nu kan der opereres med lidt større
 Sikkerhed. (raaber ned). Lang nu op, Gutter. Lad det
 gaa lidt villig. Hvad er det I funderer paa dernede? —
 — Et Skrin, siger Du? Lang op! Ingen Langfingeri —
 vi deler som Kammerater. (Et Skrin langes op. Han aabner det).
 Guld og Diamanter — en hel Formue. (sætter det bag sig).

En Stemme (nedefra).

Se her — en Revolver!

Tyven

(griber og mønstrer den).

Vil Du? Nej det vil Du vist ikke. Hvad skal Du
 med Revolver? — Den trækker vi Lod om. (lægger den
 paa Skrinet).

Fru Krag

(der har været stumt Vidne, lister sig frem, griber Revolver og Skrin og
 skjuler sig atter skyndsomt).

Tyven

(der under dette har modtaget flere Pakker og Kurve),

Er det Alt?

Stemmen.

Det er Alt!

Tyven.

Kom saa op med Lygten at vi kan faa realiseret
 Varebeholdningen, som det heder i Forretningssproget.
 (griber Kjælderlemmen i Paavente for at lukke).

Fru Krag (skyder).

Tyven

(falder og Lemmen lukkes under hans Vægt).

Hvem — hvem var det?

Fru Krag.

Spørg ikke om, Hvem! Klargjør Dig hellere, hvorfor!

Tyven

(griber efter sit Vaaben og forsøger at rejse sig).

Jeg skal —!

Fru Krag (skyder atter).

Du skal bøde med dit Liv for din Rovlyst, det er hvad Du skal!

Tyven

(segner om og dør),

Fru Krag

(griber Juvelskrinet og iler mod Døren tilvenstre, der er stængt; banker paa).

Luk op! Det er mig!

Fru Bertin (aabner).

Kom, kom ind!

Fru Krag.

Vær ikke bange. Alt er over. Alt er reddet.

(viser hende Skrinet).

Fru Bertin (tager det).

Store Gud! Hvordan skal jeg kunne takke Dem!

(ind; kommer derpaa med Børnene og Lampe).

Tiende Møde.

De Førrige. Bauerfelt. Officerer.

Bauerfelt

(med Følge, hurtig og samtidig ind fra Højre).

Hvad foregaar her? Skydes her?

Fru Krag.

Her øves Justits.

Bauerfelt (ser Liget).

En af vore Mandskaber. (nærmere). Skudt!

Fru Krag.

Ikke mer end fortjent. Han ligger paa sin Gjerning.
— To af hans Kammerater vil De finde i Kjælderen.

Fru Bertin (for sig).

Er det sandt!

Bauerfelt.

Hvem er Forøveren af dette?

Fru Krag.

Jeg — Hr. Oberst!

Bauerfelt.

De, Frue?

Fru Krag.

Det var for at redde denne forladte Familie fra
Undergang.

Fru Bertin.

De brød sig ind her for at bestjæle mig.

Bauerfelt.

Ligemeget — det var ubesindigt handlet.

Fru Krag.

Ubesindigt?

Bauerfelt.

Havde De anmeldt Tyveriet til Befalhavende var
Sagen bleven undersøgt.

F r u K r a g.

Forsent at undersøge, forsent at straffe, naar Byttet først var delt og de Bestjaalne stod blottet for Alt.

B a u e r f e l t.

Kan ikke hjælpe; — det er hvad Loven foreskriver.

F r u K r a g.

Hvilken Lov?

B a u e r f e l t,

Den almengjældende Lov.

F r u K r a g.

Maaske — jeg kjender ikke Lovene saa nøje. Det er ikke Kvindens hjemlede Studie. Men det ved jeg, at den Lov, som staar skrevet herinde i ethvert civiliseret Menneskes Bryst tilsiger noget andet. For mig har det altid staaet saa, at det var Soldatens Pligt, naar og hvorsomhelst han fo'r frem, af skaane værgeløse Kvinder og Børn.

B a u e r f e l t.

Ganske rigtig. Det er en Vedtægt.

F r u K r a g.

Vel. Da havde ogsaa denne Kvinde Ret til at leve her uden at blive plyndret. Det er et Stykke Menneskerettighed som er antastet og hvor Menneskeretten formasteligt trædes under Fødder der maa Kugler og Krudt secundere Hjertets Sprog. Det har været saa før og det maa være saa, trods enhver modsigende Lov-Paragraf. Det vil komme og komme igjen, Gang paa Gang, stærkere og stærkere, med den stigende Kultur.

B a u e r f e l t.

De er radikal af Tænkemaade, Frue.

Fru Krag.

Kan saa være. Jeg er Kvinde, jeg har selv følt hvad det vil sige at mangle Brødet til mine Smaa — det er Alt.

Bauerfelt.

Gjør mig ondt; men jeg maa gjøre min Pligt. De er fra nu arresteret.

Fru Bertin.

Arresteret!

Bauerfelt.

Deres Sag vil antagelig blive at behandle ved en Krigsret.

Fru Krag.

Vel. Jeg skal naarsomhelst med aabent Aasyn møde mine Dommere.

(Et stærkt Knald høres),

Bauerfelt (til Vinduet).

Hvad var det?

Fru Bertin

(klynger sine Børn til sig).

Fru Krag (for sig).

Broen som gik i Luften! Han er fri! Da maa ogsaa jeg kjæmpe for Livet i det længste.

Bauerfelt.

En Eksplosion! Skulde en af Krudtvognene —?

(Der bankes rastløst paa Døren i Baggrunden).

En Officer (aabner).

Ellevte Møde.

De Forrige. Karl Krag.

Karl (hurtig ind).

Broen er sprængt i Luften!

Bauerfelt.

Broen!

Fru Krag (vender sig bort).

Karl (til Obersten afsides).

Min Anelse slog altsaa alligevel til, Hr. Oberst.

Bauerfelt (studser).

De mener —?

Karl.

Jeg er overbevist derom. Han og ingen Anden er Forøveren og hun er i Ledtog.

Bauerfelt.

Ja kan noget bevises i den Retning vil Retfærdigheden ske fyldest. Hun er nu Arrestant. (giver Officererne Tegn til at føre Fru Krag bort).

Karl.

Arrestant!

Fru Bertin

(kysser Fru Krag paa Haanden idet hun føres bort).

Gud styrke Dem!

Bauerfelt (peger ud)

Karl (leende).

Ha, ha, ha, ha!

(Tæppet falder).

Tredje Akt.

Sal i gammel Stil med Dør i Baggrunden og Vindu tilhøjre. Tilvenstre et Par Stole omkring et større Bord, hvorpaa Pen, Blæk, Papirer og nogle Kort.

Første Møde.

Napoleon. Første, anden og tredje General. Kejsereus
Adjutant (senere).

Første General

(ifærd med at udmaale et paa Bordet udbredt Kort).

Afstanden stemmer nøjagtigt.

Napoleon

(i stærk Sindsbevægelse gaaende frem og tilbage).

Det er ikke det, jeg vil vide. Jeg forlanger noget
Reelt, noget Holdbart.

Anden General.

Kortet maa i dette Tilfælde være den bedste
Rettesnor.

Napoleon.

Kortet, Hr. General, Kortet! Alt hvad vi kan af-
læse Kortet er det at her er Byen Sedan (peger). her er
vi og her (viser). her var Bazaine for to Dage siden, men
hvor er han nu? Kommer han os til Undsætning
eller ikke?

A n d e n G e n e r a l.

Ja, den der havde et saadant Indblik i Situationen.

N a p o l e o n.

Hvorfor kan Fjenden operere med saameget større Sikkerhed end vi? — Fordi der anvendes Spioner. Har ikke ogsaa vi Spioner, mine Herrer?

A n d e n G e n e r a l.

Ganske sandt, Sire; men i dette Tilfælde er vi desværre ikke saa heldig at —

N a p o l e o n.

Aa nej, i dette Tilfælde, som i alle andre — det skorter endel.

F ø r s t e G e n e r a l.

Deres Maj. haaber eller tror altsaa ikke paa nogen Assistance endskjøndt Sandsynligheden taler for at —.

N a p o l e o n.

Sandsynligheder og Gisninger er ingen Grundvold at bygge paa hvor vi staar omringet af en uoverskuelig Hær og trænger øieblikkelig Hjælp.

T r e d j e G e n e r a l.

Det er kun altfor sandt, Sire; men hvad vi her har forelagt Ds. Maj. er ikke destomindre tiltrods for, at det kun er baseret paa Sandsynlighed, den eneste tænkelige Hjælp der var istand til at række frem betids nok til at udfri os af vor kritiske Situation. Og — jeg vover endogsaa at paastaa at alene et saadant Haab, en saadan tænkt Mulighed, vil være en mægtig Løftestang til at holde Modet oppe i vor Arme.

N a p o l e o n (der har sat sig).

Ja skulde det være Tilfældet, saa — for mig gjerne. Jeg for min egen Person (rejser sig) giver dem kun tilkjende, mine Herrer, at jeg Intet forventer i den antydede Retning saalænge ingen Oplysninger foreligger. (viser ud). Gud befalet!

G e n e r a l e r n e (fjerner sig).

N a p o l e o n (i Tanker).

Haabe og haabe naar Modgangen taarner sig op fra alle Kanter, det er kun at gaa fra Skuffelse til Skuffelse og hver Skuffelse er et nyt Stadium i det tilbage-rullende tilintetgjørende Kredsløb. Nej, — lad det før komme! Komme med et — brat — knusende, som man afsjærer en Streng! Des kortere er Kampen og des mindre Harm og Græmmelse! (Pause). Den, der kunde gjøre et Fejltrin om igjen, eller rive sig ud af det inde-værende Nu, — forflytte sig — lægge sig i Baghold til Alt var over og da igjen med et dristigt Greb tilrive sig Magtens Tøjler. Men for mig er der intet længer, som heder: Baghold. Den, der har prøvet og vovet hvad jeg har, ham tror man ikke længer. Han har mistet Massernes Gunst. — Ingen populære Minder, der kaster Afglans — ingen store Sejre at pege tilbage paa, som min store Navner. — For mig gives der intet Elba, kun et St. Helena.

A d j u t a n t e n (melder).

Der er en Dame, som begjærer uopholdeligt Foretræde for Ds. Maj.

Napoleon.

En Dame?

Adjutanten.

Tilsløret.

Napoleon.

Lad hende komme!

Adjutanten (bort).

Napoleon.

Skulde det virkelig være mulig? Hjælpen kommer!
Den kommer! Og jeg som troede alle Veje stængte,

Andet Møde,

Napoleon. Kamilla.

Napoleon

(endnu før hun er helt inde),

De kommer fra —?

Kamilla.

— Paris, Ds. Maj.

Napoleon.

Altsaa ikke fra Bazaine?

Kamilla.

Nej.

Napoleon.

Ah!

Kamilla.

Jeg har en Bøn til Ds. Maj.—

N a p o l e o n.

En Bøn — er det Alt? Ingen Meddelelser vedrørende Situationen?

K a m i l l a.

Kun en Bøn, Sire.

N a p o l e o n.

Hvorfor kommer De da tilsløret?

K a m i l l a (nøglende).

Fordi at —

N a p o l e o n.

— at?

K a m i l l a,

— man har sagt mig, at der mellem Armeens Officerer raader en Tone, der maa afskrække enhver anstændig Dame fra, at vise sig paa offentlig Gade utilhyllet.

N a p o l e o n.

Det har man sagt Dem? (for sig). I den Grad skulde Letsindigheden være vokset sig stor. (højt). Nu, hvad var det saa De vilde Kejseren?

K a m i l l a.

Anholde om et Lejde-Brev for en fjendtlig Desertør?

N a p o l e o n.

Desertør! En Kujon, en Landsforræder?

K a m i l l a (med Vægt).

Ingen af Delene, Sire. Det er en længe næret Sympati, som har drevet ham til Handling. Han er født Nordslesviger —.

N a p o l e o n (bortvendt).

Paragraf 5.

K a m i l l a.

— og som saadan udskreven til den tydske Armé, trods hans Had til Alt hvad der knytter sig til denne Nation.

N a p o l e o n.

Jeg forstaar, (sætter sig ved Bordet og søger Blæk og Papir).

K a m i l l a.

Det var hvad jeg ventede af Frankriges ophøjede Kejser. Der maatte findes Sympati hvor saamēgen Forhaabning har maattet opløse sig i bitter Skuffelse.

N a p o l e o n (for sig):

Det var et Træk, jeg proklamerede, men siden ikke vovede at gjøre. (højt). Hans Navn?

K a m i l l a.

Kristjan Krag.

N a p o l e o n

(skriver og leverer hende derpaa Lejde-Brevet).

Lykke til!

K a m i l l a.

Gud velsigne Kejseren! (hurtig bort).

N a p o l e o n.

Gud velsigne Kejseren! Det samme Omkvæd, som jeg nu snart har hørt gjennem to Decennier. Og efter denne Nat — hvormange vil da sige: Gud velsigne Kejseren — E k s - K e j s e r e n ? Ikke En maaske, ikke En ! Hvorledes vil de ikke falde over mig: mine erklærede Fjender og mine Venner af Hyklere — disse

Slanger, jeg har opammet — Alle som En — — Alle vil gjøre sit til for at rive mig ned, for at splitte hvert bindende Led i den lange Række af Handlinger, som saa Lyset under min Regjering, ved min Politik, ved min Magt og Indflydelse. Hvert Fjed, jeg har gjort fra hin December-Nat til den Dag idag vil blive eftersporet. Hvert Fejltrin vil blive noteret; aabenbare Løgne og Insinuationer vil igjen doblere disses Antal og Summa Sumarium med motiverede Motiver vil suse som en Styrtregn gennem Landet og finde Afløb gennem hvert eneste af Pressens Organer — selv gennem den Presse, jeg ivrigst har støttet! Og hvad mer? Paa Maa-Faa i Flæng fra alle Kanter, hvorsomhelst, vil man raabe mig i Øret: Meeneder! — Landsforræder! — Maximilians Morder! — Aa, aa! — denne Haan, denne Ydmygelse, hvor skal jeg kunne bære den? (Pause) Og Ingen til at væрге om En. Ingensomhelst Modvægt — ingen Skaansel, — Ens hele personlige Indhold skal lægges frem i Dagen med kritisk Spot, ranglet og rispet, Maske for Maske, som man trevler op en Strømpe — — dette er det forfærdelige! (Det mørkner). Om min Søn endda; men hvem tør drømme derom — — bort med alle Drømme! — naar jeg først er slaaet af Marken vil de andre Prætendenter-Partier selvfølgelig være i Majoritet og det vil være i deres egen velforstaaede Interesse at øge mit Nederlag. (Ved Vinduet spejdende ud). To tredjedele af Byen er allerede omsluttet, flere og flere Vagtblus — —; hvor det knitrer, hvor det lyser! Det er som Flammerne derude rækker Tunge ad mig og

spotter mig i min Afmagt! (i stor Fortvilelse skrigende ud). Er der da ingen Hjælp? Ingen Hjælp? (synker om i en Stol og derfra paa Knæ). Herre! Herre! Om Du kunde, om Du vilde: hjælp mig, hjælp mig! — Aldrig før har jeg følt mig saa veg og vankelmødig — — kun denne Gang, denne ene Gang! Jeg ber, jeg trygler! Bøj mig kun i Støvet for Dig, Du Almægtige; men tag fra mig denne hjerteknusende Ydmygelse — — — gør det og jeg skal evig og altid — — — Herre, Herre!

A d j u t a n t e n

(fulgt af en Tjener med Lys).

Hvad fattes Kejseren?

N a p o l e o n

(der nu sidder i Stolen med Hovedet mod Bordet).

Mig? (samlers sig). Intet!

A d j u t a n t e n.

Der er —

N a p o l e o n (med Haab).

Hvad er?

A d j u t a n t e n.

Der er Sendebud fra den fjendtlige Øverstbydende; Officererne venter Ds. Maj.

N a p o l e o n (fattet).

Vel, naar saa maa være — jeg er færdig til at — underhandle. (bort fulgt af Adjutanten).

(Sceneændring: Have med gamle Trær indhegnet af et tarveligt lavt Stakit. Vej i Baggrunden, hvortil en Havelaage fører ud. Tilhøjre Hus til hvis Indgang en Trappe fører. Mellem nogle Buske i Forgrunden tilvenstre Bord og Bænk).

Tredje Møde.

Bismarck. Bauerfelt, Karl. (senere).

Bismarck.

Rigtig, rigtig! Og naar Vagten her ved Huset er sat, stoler jeg paa, at De tilmelder mig naar Kejserens Vogn er i Sigte!

Bauerfelt.

Skal ske, Ds. Excellens!

Bismarck.

Og saa Vagt ved begge Indgange — Ingen faar passere — husk det!

Bauerfelt.

Alt skal blive efterkommet.

Bismarck.

Godt! (gaar ind i Huset).

Idater under Løjtnant Krag's Kommando kommer. Der sættes Vagt).

Bauerfelt (til Krag).

Det er Hs. Excellences Befaling, at Ingensomhelst tilstedes Adgang til Huset.

Karl.

Vel, Hr. Oberst!

(Obersten bort til venstre).

Fjerde Møde,

Karl. Strebell.

Karl.

Pst!

Strebell

(kommer og gjør Honnør).

Karl.

Er Retten fremdeles samlet?

Strebell.

Frem—fremdeles, Hr. Løjtnant. Hun taler saa man kan høre hende langt ned over Vejen.

Karl.

Ja, det trænges vel ogsaa tænker jeg, hvis hun skal slippe helskindet fra den Affære. Hvormange Vidner er afhørt?

Strebell.

Begge — begge Tyvene og Fru—Fruentimmeret som boede i Huset.

Karl.

Tre altsaa?

Strebell.

Som jeg ved om.

Karl.

Godt. Saasnart Resultatet bliver bekjendt, bringer Du mig Underretning.

Strebell.

Vel, Hr. Løjtnant! (bort).

Femte Møde.

Gray. Bittinger. Karl.

Gray.

Jeg har allerede set nok.

Bittinger.

Ja, mon det?

Gray.

Utvilsomt. Mærk Dem mine Ord. Det ene Ilbud afgaar efter det andet og nu er Greven her. Hvad har han her at gjøre? Han — alene?

Bittinger.

Sandt nok, det tegner sig til noget ekstra-ordinært, men — men hvad er dette ekstra-ordinære for Noget? — Ja der staar vi.

Bittinger.

Lad os forsøge at pumpe vagthavende Løjtnant. — Goddag igjen!

Karl.

Snart i Øst og snart i Vest!

Bittinger.

I Syd eller Nord, hvor De vil.

Gray.

Vi er som Trækfuglene.

Karl,

De følger et vist Instinkt?

Gray.

Aa, nej — det vil jeg just ikke netop paastaa. Hvad vi har forud for Andre er snarere et Slags Sporhunde-Natur.

Bittinger.

Akkurat. Vi har det paa Lugten. Ha, ha, ha!

(Alle ler).

Gray.

Nej, alvorlig talt — jeg fik netop tilfældig se Ministerens Vogn rulle denne Vej og saa tænkte jeg —

K a r l.

— at der var Noget at opspore?

G r a y.

— at Hovedkvarteret muligvis skulde forlægges paa denne Kant — det var hvad jeg tænkte.

K a r l.

Det er mer end jeg ved om.

G r a y. B i t t i n g e r

(samtidig, uden at se hinandens Bevægelser),

En Cigar? .

K a r l.

De er altfor artige, mine Herrer. Tak. Jeg skal faa Lov til at putte i Lommen saalænge.

G r a y.

Hvordan mon det ellers gaar med Underhandlingerne mellem højere Vedkommende? . Fortsættes de fremdeles?

K a r l.

Uafbrudt.

G r a y.

Mon der er Udsigt til noget snarligt afgjørende Resultat?

K a r l.

Jeg ved ikke. .

B i t t i n g e r.

Men hvad tror man derom imellem Officererne?

G r a y.

Ja hvad siger Officererne? Der maa da være et Slags Antagelse?

K a r l.

Man tænker hver for sig og — tier.

G r a y.

Kjender De Hensigten med Grevens Besøg her i Huset?

K a r l

(trækker paa Skuldrene og ler),

G r a y.

Nu — De forsnakker Dem da heller ikke.

B i t t i n g e r.

Nej, det var Synd at sige, (sagte til Gray). Lad os slaa ind paa en anden Vej. Manden her i Huset maa være tilfalds,

G r a y.

De har Ret — Manden i Huset. Han maa til.

(Begge bort om Huset i Baggrunden).

K a r l

(ser efter dem, vender sig derpaa og bliver med et alvorlig),

Sjette Møde.

Sisner. Karl.

S i s n e r.

Goddag, min Dreng! — Hvad? Bliver Du forundret?

K a r l.

Hvordan Pokker kommer Du her?

S i s n e r.

Først pr. Jernbane og saa pr. Hest — det gik nok saa glat.

K a r l.

Men Øjemeddet?

S i s n e r.

Som Korrespondent —

K a r l.

Ho, Ho !

S i s n e r.

— for at Berliner-Blad. Det blev mig for trivielt derhjemme i Længden.

K a r l.

Der er vi nok allerede ved Knudepunktet. (nærmere). Det var som jeg sagde: Du kunde ikke leve h e n d e foruden.

S i s n e r.

Hvad er det for Sludder? Kom mig ikke med sligt noget Tøv.

K a r l.

Jeg troede det var mere overensstemmende med din Sandhedssøgen, at tilstaa en afluret Hemmelighed, hellere end at buse op.

S i s n e r.

Tilstaa! Tilstaa! Hvad Pokker skal jeg tilstaa? At din Mor interesserer mig mere end alle andre Fruentimmer — er det det Du vil? Vel, det gjør hun. Der er merè Aand og Elektrisitet i hendes lille Finger end i et halvt Dussin af disse Pyntedukker, som er saa tiltrækkende for I Løjtnanter. — Nu ved Du det med — lad mig saa faa Fred.

K a r l.

Apropos, Onkel — om Pyntedukker. Ved Du hvor Kamilla er rejst hen?

S i s n e r.

Jeg?

K a r l.

Er hun taget hjem til Forældrene eller hvor hen?

S i s n e r.

Lad mig være fri for dine Fruentimmer-Affærer — jeg har — jeg har —

K a r l.

— Du har nok med dine egne?

S i s n e r.

Nu igjen — for Pokker, lad mig ha Fred.

K a r l.

Kun et Par Spørgsmaal endnu. Du ved at vor Forlovelse er hævet?

S i s n e r.

Det ved jeg.

K a r l.

Og Grunden?

S i s n e r.

Falsk Indbildning — den samme som saa mange Andres Lykke er strandet paa.

K a r l.

Og Du tror der er mere Kjærlighed tilstede i det nye Forhold mellem hende og min Bror?

S i s n e r.

Det vil jeg antage.

K a r l.

Takker for Oplysningen. Det er Alt jeg ønsker at vide. Naar Du kjender alt dette og har opgjort din Mening derom, da ved ogsaa jeg i hvad Hensigt Du har givet Møde paa Krigsskuepladsen. Kjender Du Pasordene: Sedan — Hotel du Nord o. s, v. — ser Du — Du er fanget i dit eget Garn.

Syvende Møde.

De Forrige. Gray. Bittinger. Strebell (senere).

B i t t i n g e r.

Vagt her og Vagt der — man sikrer sig.

G r a y.

Man saa at sige: f o r s i k r e r s i g.

K a r l.

Et Par af dine Standsfæller. (præsenterende). Hr. Kandidat filosofæ, Martin Sisner. —

S i s n e r (for sig).

Den uforbederlige Slyngel!

K a r l.

Hr. Bittinger! — Hr. Gray! —

S i s n e r.

Glæder mig at gjøre Herrernes Bekjendtskab. En god Cigar, min Herrer? — — —

B e g g e.

Takker!

K a r l (til Sisner).

Det er at give Bagerbørn Hvedebrød. Alle Nyhedsfangere har den Slags Agn.

Gray.

De er netop ankommen?

Sisner.

Netop.

Bittinger.

Fra?

Sisner.

Fra Berlin.

Gray.

Hvordan er Stemningen der i det hele taget?

Sisner.

Løftet — i stigende —

Gray.

— stadig væk. Ja, man kan tænke sig det.

Sisner.

Godt begyndt, mener man, er halvt fuldendt.

Strebell (hurtig ind),

Frifundet!

Karl.

Saa gid da —! Er det sandt.

Gray.

Nej virkelig — blev hun alligevel frifunden?

Strebell.

Saasandt som mit Navn er Stefanus Sophus Henrik Strebell.

Gray.

Bravo! Bravo!

Karl

(maaler ham med et lynende Blik).

Gray.

Om Forladelse — jeg mente da capo, — Paa Gjen-
syn, Hr. Sisner! (bort, fulgt af Bittinger).

Sisner (for sig),

Hvad Pokker var det, som gjorde ham saa exal-
teret? (højt). En anden Gang vil jeg ikke vide noget af
dette: filosofiæ.

Karl

(der ufravendt ser tilvenstre).

Men det er Du jo. En, der giver sig af med af
med at lappe Støvler er Skomager, selv om han ikke vil
være det bekjendt.

Sisner.

Efter det Ræsonnement kunde jeg med en Sabel
ved Siden ogsaa være Løjtnant!

Strebell (der hjertelig).

Sisner.

Hvad ler Du af, din Dosmer?

Strebell.

De — De — Løjtnant? De — De — De skulde
hellere blevet hjemme, skulde De. Hvad skal De tage
Dem til her? Skal De agere Doktor?

Sisner.

Vedkommer det Dig?

Strebell.

Jeg — jeg vil kun sige Dem det paa Forhaand —
vil jeg. Er De ikke ræd for at blive forkjølet? En maa
baade taale Rusk og Regn hernede og Mariane fortalte

mig at De altid lukkede Øjnene, naar De gik igjennem en Dør, fordi De var ræd for Træk — hi, hi, hi! (bort).

S i s n é r.

De Fruentimmer! De Fruentimmer! (bort tilhøjre).

(Samtale høres).

K a r l.

Der kommer hun! Jeg hører hendes Latter. For-
dømt! (vender sig bort).

Ottende Møde.

Fru Krag. Fru Bertin. (fra venstre ude paa Vejen)!

F r u B e r t i n.

Han har set Dem og han vender sig bort.

F r u K r a g.

Det er kun hvad jeg ventede. Jeg er sikker paa, at han i dette Øjeblik kunde træde mig under Fødder med kold Foragt.

F r u B e r t i n.

Om jeg skulde opleve en saadan Dag!

F r u K r a g.

Den kan komme — vær ikke for tryg. Gaar Krigen fremdeles Frankrig imod, da er det ikke godt at vide hvor den nye Grænse trækkes. — — — Men hvad ser jeg — er det ikke — Jo det er ham! Kom! Kom!

(Begge hurtig ud tilhøjre).

K a r l (ser efter dem).

Niende Møde.

Bauerfelt kommer. Vagten gjør Honnør. Han gaar ind i Huset. Bismarck kommer straks efter ud fra samme, fulgt af Obersten. Korrespondenterne ses i Forgrunden. Alle bort tilvenstre.

Tiende Møde.

Fru Krag. Sisner.

Fru Krag.

Ja, hvorfor, hvorfor! Hvorfor har jeg arbejdet? Hvorfor er jeg her? Det syntes for mig, som om ingen anden Udvej stod aaben.

Sisner.

Men naar Sagen i sig selv —

Fru Krag.

Sagen i sig selv meldte sig hos mig som utvilsom Ret. Jeg skulde i hint Øjeblik gjerne have skudt hele Tyvebanden; men naar den samme Mand, som bød mig Frihed paa de og de Betingelser, erklærede paa det bestemteste, at jeg i benægtende Fald vilde blive domfældt — —?

Sisner.

Underfundighed! Spilfægteri!

Fru Krag.

Kan saa være. Vi Kvinder er muligvis for lettroende. Jeg vil ikke disputere derom. Faktum er imidlertid at Friheden blev mig budt for Penge. Jeg købte og vil fra idag af være mere af en Skeptiker overfor hvad man kalder menneskelig Retfærdighed.

Sisner.

Det var altid et Stykke paa Vejen. Om De nu endda vilde gjøre Dem den Ulejlighed, at forfølge denne Tanke videre.

Fru Krag,

Hvad saa?

Sisner.

Saa vilde De og jeg —

Fru Krag.

De og jeg —?

Sisner.

Jeg mener — saa vilde De sikkert komme et Skridt længere.

Fru Krag.

Henimod Deres Standpunkt — var det saa at forstaa? — — Ja, kom jeg nogensinde saavidt, saa vær sikker paa, at jeg ikke vilde blive nogen Halvhed.

Sisner (for sig).

Halvhed!

Fru Krag.

Verden skulde faa vide hvad jeg tænkte og troede. — Men lad os nu ikke opholde os med dette. Hvad jeg nu først maa gjøre er at indløse min Forskrivning. Vil De være mig behjælpelig? (Sisner nøler). De vil ikke?

Sisner.

Jo, er det Dem om at gjøre saa ved De at jeg —

Fru Krag.

Vist er det mig om at gjøre ellers bad jeg Dem ikke. Vi kan uforstyrret sætte os her, tænker jeg.

(Begge sætter sig).

Ellevte Møde.

De Forrige. Karl.

Karl.

Saa fortrolig, Se, se! Nye Planer formoder jeg?

Fru Krag

(der har taget frem Skrivematerialier).

Ja eller Nej, Du har saa alligevel din egen Tro.

Karl.

Smigrende.

Fru Krag.

I et saadant sejrberusende Øjeblik som dette, var det ikke at vente, at en Ungdom skulle kunne ræsonnere med Fornuft.

Karl.

Nej, selvfølgelig. Ha, ha, ha! Men I to Gamle kan. I dette Øjeblik, da et af de største Drag paa Jordklodens Skaktavle skal trækkes, da sidder I her og udmaaler og graderer og tror at I kan sætte en Stopper for vore banebrydende Ideer og glimrende Sejre. — Latterligt!

Sisner.

At tænke noget saadant, ja.

• Karl.

Og endnu mere latterligt at forsøge Sligt. Det staar ikke i Eders Magt at gjøre et eneste Indgreb. Alt er omsonst. Forsent er forsent.

Fru Krag (rejser sig).

Hvem har sagt —

Sisner.

Han er umedgjørkelig.

Karl.

Jeg siger det. Ikke en af dine Planer vil slaa til, selv om Lovens Arm er aldrig saa slap. Forrædderiet vil faa sin Løn. Naar Sedan om nogle Timer er i vore Hænder, skal min første Bedrift være at trække ham til Dom og Død, som sammen med Dig har vanæret mit Navn.

Fru Krag.

Jeg tror Dig, Karl, Du kunne gjøre det, men —

Karl.

Jeg ved ikke hvor han findes? — Jeg ved det.

Fru Krag.

Muligens kan Du opspore hvor han har været.

Karl.

Han er ikke undkommet. Det har været ham umulig. Tiden har været for kort.

Fru Krag.

Og Du er sikker paa at Sedan kapitulerer?

En Stafet (hurtig ind).

Kejseren kommer!

Karl.

Kommer for at overgive sig.

Kru Krag. Sisner.

Kejseren!

Karl.

Der strøg din sø. Dit Nordslesvig.

Fru Krag.

Umulig.

Karl.

Tror Du endnu, at der er en retfærdig Gud som styrer Folkenes Skjæbne.

Fru Krag.

Hvad skal jeg tro?

(Vagten præsenterer Gevær. Bismarck og Napoleon kommer fulgt af Officerer).

Fru Krag

(idet hun stirrer paa Kejseren).

Det var altsaa kun en Drøm!

(Tæppet falder).

Fjerde Akt.

Aaben Plads i en fransk Landsby. Tilvenstre i Forgrunden Gæstgivergaarden, en toetages Bygning med Altan, der vender ret mod Tilskuerpladsen og hvorpaa henstaar nogle Potte-Blomster. Indgang paa Hovedfacaden og straks tilvenstre ved samme en sort Trætavle med Bekjendtgjørelser. I Baggrunden en Vejviser. To fritstaaende Træer: et ved Husets bagerste Hjørne, et andet i Forgrunden tilhøjre.

Første Møde.

Pierre, Jean. En Soldat (senere).

Pierre

(i Døren, vinker ad Jean, der kommer løbende fra Venstre med Forklædet fuldt af Fødevarer).

Pst, pst! Hvorhen?

J e a n.

Hjem, naturligvis.

P i e r r e.

Hvor har Du været henne?

J e a n.

Borte hos Svogeren min. Man faar være om sig efter Maden nu for Tiden. Og værre bliver det vel.

(ser sig ængstelig om til alle Sider).

P i e r r e

(der har vovet sig frem).

Hvordan gaar det ellers?

J e a n.

Gaar! — Alting staar. Hele Styrken holder til i Kjælderen.

P i e r r e.

Ligedan her. Ikke en fremmed Sjæl i Huset og mine Fruentimmer hopper alenhøjt saasnart de hører et Skud.

J e a n.

Ja havde de ikke os nu til at sætte Mod i dem, saa det galt ud for Staklerne.

P i e r r e (pludselig).

Se der! (peger ud til højre),

J e a n (farer sammen).

Hvad er, hvad er?

P i e r r e.

En Prøjser. Kom, kom, kom, kom! (Begge hurtig ind).

S o l d a t e n

(kommer, mønstrer Omgivelserne, slaar en Plakat op paa Træet i Forgrunden, derpaa bort).

Pierre

(der har holdt Døren paa Klem).

Hvad mon det var?

Jean.

Formodentlig en Proklamation, som de kalder det.

Pierre.

Om vi turde læse.

Jean.

Tør! (frem, ser sig om). Lad os være Mænd i det længste Pierre. (gaar frem). Tør, — hm tør! læser for sig).
— Fra den tydske Kommandant.

Pierre (til).

Naa, nu. Hvad siger han?

Jean.

Han truer os paa Livet.

Pierre.

Paa Livet! — Tar Du ikke Fejl, Jean?

Jean.

Vist ikke, nej! Her staar tydelig at (læser). for hver tydsk Soldat, der dræbes af Byens Indvaanere, vil fire af disse uopholdelig blive skudte.

Andet Møde.

De Forrige. Fru Krag. Kamilla.

Fru Krag

(der sammen med Kamilla er kommen ind fra Højre i Baggrunden, frem med feberilsk Hast).

Med Forlov? (begge Tiltalte farer sammen). Er dette (peger ud til venstre). Vejen til Jernbanestationen?

P i e r r e.

Akkurat Vejen. Lige frem, Madam!

F r u K r a g.

Kan De sige mig hvad Tid Toget afgaar?

P i e r r e.

Der gaar Tog hver fuld Time — det er Tabellen — men det er nok et Spørgsmaal om der afgaar nogen idag.

F r u K r a g.

Fører Vejen til Paris i nordlig eller vestlig Retning herfra?

P i e r r e.

Alle Veje fører til Rom og ligedan til Paris.

F r u K r a g.*

Jeg mener den direkte Hovedvej.

P i e r r e.

Aa, naa! — Lad mig se. — Jeg tænker nærmest i nordvestlig Retning.

F r u K r a g (for sig).

Da er der Fare. Højre Flanke gjør en omgaaende Bevægelse. (højt). Takker!

K a m i l l a

(har under dette mønstret Jean, der ubevægelig har staaet med Ryggen til, som fordybet i Proklamationens Indhold).

Det er Manden! (peger paa Jean).

F r u K r a g.

Hvem Mand?

K a m i l l a.

Politimanden, som gjorde Indgreb.

F r u K r a g

(til Jean, med et let Slag paa Skulderen)

Er De Manden, som iforgaars standsede en Flygtning her paa Stationen?

J e a n.

Iforgaars?

K a m i l l a.

De erindrer vel —?

J e a n.

Aa, jo — det er rigtig. Denne Dame, der — var med i Følge. Jo, det var mig.

F r u K r a g.

De er maaske et Slags Underpræfekt?

J e a n.

Ikke det netop akkurat præcis — men jeg er ansat paa Sognefogdens Kontor.

P i e r r e.

Ansatt?

J e a n.

Ja, jeg maa vel kalde det ansatt.

P i e r r e.

Saa er din Kone ogsaa ansatt.

J e a n.

Er Du spydig, Pierre?

P i e r r e.

Hun gjør rent og lægger i Ovnen — det kan være lige saa "ansatt", som at rende omkring med Stævninger.

J e a n.

Er ikke det en ærlig Sag, maa jeg spørge?

P i e r r e.

Bare ikke gjøre Dig til i mit Paahør.

J e a n.

Det er vel ikke om, hvad en Mand er. men det er om at Enhver gjør sin Pligt.

F r u K r a g.

Kalder De det for at gjøre Deres Pligt, at mistænkeliggjøre en Mand, der er forsynet med Pas fra Hs. Maj. Kejseren?

J e a n.

Nej, om Forladelse: det var ham selv som mistænkeliggjorde sig. Havde ikke han og Damen der kissemissereret tydsk sammen og ikke været saa hisseblæsne paa at komme afsted, saa havde heller ikke jeg antaget ham for nogen Spion. Men — efter saa og saasom, saa fandt baade jeg og Stationsmesteren og Sognefogden, at det var rigtigst at sende ham pr. Ekspres til Hovedpræfektoratet.

(Slagtummel høres af og til i det Fjerne).

F r u K r a g.

Trods hans Pas, undertegnet af Kejseren selv?

J e a n.

Der kan kun være en lovlig Myndighed i et Land og Republikken var proklameret Dagen før dette skete. Her kan De selv se. (peger paa Trætavlen), Passet var ugyldigt.

F r u K r a g

(der under dette urolig har spejdet ud til venstre er nu kommet fremover; stanser og siger for sig).

Forunderlige Skjæbne! Hvad har jeg forbrudt?

J e a n.

At Præfekten idag har løsladt ham bliver hans
Ansvar.

(Trommeslag fra Højre, ganske nær).

F r u K r a g (ser ud).

Første Kompagni!

K a m i l l a

(der i Baggrunden har set langs Vejen tilvenstre, pludselig).

Karl! — Han maa ikke se mig! Jeg vil ikke møde
ham!

F r u K r a g (til Pierre).

Er ikke dette en Gjestgivergaard?

P i e r r e (bukkende).

Til Tjeneste, mine Damer!

F r u K r a g.

Da gaar vi derind.

(Begge hurtig ind, fulgt af Pierre).

J e a n (konfus).

Det kommer der af at spille sin Tid. Nu kommer
jeg hverken frem eller tilbage. (skjuler sig bag Træet i For-
grunden).

Tredje Møde.

Bauerfelt. Adjutanten. Jean. Første, anden, tredje, fjerde og
femte Soldat. Karl (senere).

(Bauerfelt og hans Adjutant tilhest fra Højre. Begge standser og ser
gjennem Kikkerter ud tilvenstre, hvorfra fjerne Skud høres).

B a u e r f e l t

(efter nogen Konference).

Stillingen er vor! Forstærkning er overflødig! Lad
Mandskabet gjøre Holdt!

A d j u t a n t e n .

Vel, Hr. Oberst ! (hurtig bort).

B a u e r f e l t (stiger af Hesten).

E n S o l d a t

(kommer til, griber Hesten og fører den ud bag om Huset).

O b e r s t e n (bort tilhøjre).

(En Hoben Soldater hurtig ind fra Højre i vild Uorden; Nogle brækker sig ind i Værtshuset, hvis Dør er stængt. En Soldat faar Øje paa Jean, giver Tegn til en Anden, denne igjen til Flere, hvilke Alle samtidig lister sig til og griber ham),

J e a n (overgivet).

Aa—aa—aa—ah!

(Nogle puffer ham i Siderne).

J e a n .

Ikke gjør det da! Ikke gjør det!

(En slaar ham paa Maven saa han slipper Forklædets Indhold, hvorover Angriberne kaster sig under Skrig og Latter).

J e a n (undflyr).

F ø r s t e S o l d a t

(i Kamp med en Anden om en Hønseskrot).

Du skal vel ikke ha'e Alt?

A n d e n S o l d a t .

Det skal jeg vise Dig. (vrister den fra ham).

F ø r s t e S o l d a t .

Det ligner Jer, I forslugne Prøjsere!

A n d e n S o l d a t .

Hold Mund, Badenser, eller jeg —

F ø r s t e S o l d a t .

Har jeg kanske ikke Ret?

T r e d j e S o l d a t .

Jovist har Du Ret.

A n d e n S o l d a t.

Ret? — Han har Djævelen, har han. I bare nærer
Had til os — alle I Smaakryb fra Fyrstendømmerne —
fordi vi har forenet Jer.

F j e r d e S o l d a t.

Det er sandt!

T r e d j e S o l d a t.

Det er Løgn!

F ø r s t e S o l d a t.

Og hvorfor har I forenet os?

F e m t e S o l d a t.

Ja, hvorfor? Hvem har havt Bud efter Jer?

F ø r s t e S o l d a t.

For at kunne ride os paa Nakken! For at lægge os
i fordoblet Skat!

T r e d j e S o l d a t

(sekunderet af Flere).

Bravo! Bravo!

F ø r s t e S o l d a t.

Spørg Schlesieren, spørg Slesvig-Holsteneren, spørg
Hannoveranerne. — Alle siger det samme.

F e m t e S o l d a t.

Leve, Kong Georg! Hurra!

T r e d j e S o l d a t.

Leve, Kong Ludvig!

A n d e n S o l d a t.

Leve Kongen af Prøjsen.

(Hurraraab, Larm og Skrig).

K a r l

(baner sig Vej gennem Klyngen).

Hvad er dette? Hvad foregaar her? Hvem er An-
stifterne?

En Stemme.

Prøjserne.

En anden Stemme.

Det er Løgn.

Karl.

Orden, Folk, Orden! Hvis dette oftere gjentages vil alle Deltagerne blive straffet. Alle som En — forstaar I?

(Under stærk Mumlen skilles Hoben ad).

Fjerde Møde.

Karl. Strebell. Kristjan. Fru Krag (senere). Bauerfelt (senere).
Sisner (senere).

Strebell (hurtig fra Venstre).

En overraskende Nyhed, Hr. Løjtnant!

Karl.

En Nyhed?

Strebell (nærmere).

Han er fakket!

Karl.

Du lyver ikke denne Gang?

Strebell (peger ud).

Karl (glædesstraalende).

Ah!

(En Del franske Fanger af forskellige Vaabenarter føres ind fra Venstre, deriblandt Kristjan. Han er iført fransk Bondedragt).

Karl (for sig).

Det bliver en Planke til hendes Kiste. (mod Broderen),
Denne Gang tænker jeg, at vi to skal faa opgjort vort
Mellemværende.

Kristjan

(hvis Hænder er bundne paa Ryggen, maaler ham trodsigt).

Jeg ved ikke, at jeg skylder Dig Noget.

Karl.

Ti, Usling! (til de Vagthavende), Han bliver her.

To Mand til Vagt. Fangerne føres videre.

(Befalingen efterkommes).

Strebell.

Skal jeg —?

Karl.

Bring Befalhavende Bud om Fangens Tilstedekomst.

Strebell.

Øjeblikkelig! (bort).

Fru Krag

(styrter frem; ser Sønnen, raaber).

Det er ham, Kamilla! Det er ham!

(vil kaste sig til ham).

Karl

(med dragen Kaarde, standser hende).

Hertil og ikke længer! Det var dit Kommandoraab i Hjemmet, husker Du? Nu staar vi paa andre Enemærker — her er det mig, som kommanderer!

Fru Krag

(viger med sammenbidte Læber).

Karl (for sig).

Hun nævnte et velkjendt Navn — skulde] ogsaa hun være derinde? (raaber ud). No. 9.

No. 9 (kommer).

Karl.

Hold Vagt ved denne Dør. (peger). Ingen faar passere.

No. 9.

Vel, Hr. Løjtnant!

K a r l (for sig).

Hvis saa er, har de nu set hinan len for sidste Gang.
(til Moderen). Gaa nu herfra. G a a !

F r u K r a g.

Nej. Jeg vil ikke! Før skal Du og dine
Bøddler faa sønderrive mig Led for Led. Netop nu
trænger han mig og jeg bliver.

B a u e r f e l t (hurtig ind),

K a r l (imod ham):

Hvilke Forføjninger skal træffes, Hr. Oberst?

O b e r s t e n.

Vi gjør kort Proces. Kald de behørige Mandskaber
og skyd ham ned.

K a r l (bort tilhøjre).

F r u K r a g,

Hr. Oberst!

O b e r s t e n.

De her! Jeg har Intet at tale med Dem om.

F r u K r a g.

Delikventen er min Søn.

B a u e r f e l t.

Jeg beklager Dem.

F r u K r a g.

Ja ikke sandt — De fatter Situationens Alvor.
Under Uniformen slaar et medfølsomt Hjerte; — jeg ved
det fra før. De har selv Familie, maaske selv Børn — —

B a u e r f e l t.

Stop! Lad det være nok. (vil gaa).

F r u K r a g

(i Vejen for ham).

Nej, nej, gaa ikke! De maa høre mig — De maa!

B a u e r f e l t.

En Appel til mig under disse Forhold er frugtesløs.

F r u K r a g.

Jeg ved det, — jeg ved det. Hans Liv ligger ikke i Deres Haand. De kan ikke ændre Faktum. Men gjør hvad der staar i Deres Magt, udsæt Exekutionen en halv Time?

S i s n e r

(kommer frem fra Højre, men søger Skjul saasnart han bliver var Situationen),

B a u e r f e l t.

Hvortil skulde dette tjene?

F r u K r a g.

Paa mindre end ti Minutter kan jeg række Hovedkvarteret. Jeg skal forelægge Sagen for Øverstbydende — paa mine Knæ skal jeg trygle om hans Liv. Lad mig faa prøve? Bare en halv Time?

B a u e r f e l t.

En halv Time.

F r u K r a g.

Mere tiltrænger jeg ikke. De gjør det — ikke sandt? — Han har været mit Alt fra Barns Ben, mit Haab, min Kjærlighed, den eneste jeg har igjen. (græder).

K a r l

(i Spidsen for en Afdeling, 8 Mand stærk, kommer marscherende ind. Saasnart de er inden Synskreds kommanderer han).

Holdt!

B a u e r f e l t

(der ser paa sit Uhr).

Vel. Klokken mangler fem og tyve Minutter paa to Jeg giver Dem Timen fuld. Gaa!

K a r l (for sig).

Hvad nu?

F r u K r a g.

Jeg gaar — jeg iler! — M o d, m i n S ø n, M o d!
Før Timen er omme bringer jeg Dig Livet eller kommer
for at dø med Dig. (hurtig bort til højre).

B a u e r f e l t (til Karl).

Exekutionen er udsat til Klokken to præcis.

K a r l

Vel, Hr. Oberst. (kommanderer). Ved Foden — Ge-
vær! — Paa Stedet Hvil! (efterkommes).

S i s n e r

(der af og til har været set i Forgrunden frem).

Er det tilladt at veksle et Par Ord med Delinkven-
ten, Hr. Oberst?

B a u e r f e l t.

Under Opsigt, ja — gaa an!

S i s n e r.

Takker!

Femte Møde.

De Forrige. Gray. Bittinger. Kamilla (senere). Fru Krag (senere)
(Gray og Bittinger fra Højre. Obersten gaar dem imøde. Der konverseres),

S i s n e r

(med Armen om Kristjans Skulder, idet han drager ham fremover).

Om jeg, min Dreng, i dette Moment kunde være
din Stedfortræde.

K r i s t j a n.

Du vilde?

Sisner.

Mer end gjerne.

Karl

(der i Kikkert har set ud tilhøjre, ser nu først Sisner; for sig overrasket).

Filosofen!

Kristjan.

Hvad skulde det gavne mig? — Jeg er beredt.

Sisner.

Du er —?

Kristjan.

Ja. Der har hængt mig et Damoklessværd over Hovedet hele mit Liv. Det har kun været et Tids-spørgsmaal naar Hestehaaret skulde briste.

Sisner.

Stakkels Dreng — saa ung og saa —

Kristjan.

Ynk mig ikke; nu har jeg Brug for al min Selv-beherskelse. Jeg venter ingen Skaansel.

Bauerfelt,

Det er Sagens Hovedtræk, mine Herrer!

(Der slaas Rappel).

En Stafet (kommer).

Fjenden angriber med stor Styrke!

Bauerfelt (raaber ud).

Til Vaaben, Folk! — — Min Hest!

Karl.

Skal Exekutionen foregaa?

Bauerfelt.

Naar Tiden er omme, ikke før. (stiger tilhest).

Karl.

End om det blev nødvendigt, Hr. Oberst?

B a u e r f e l t.

Jeg har givet mit Ord — det maa være Dem nok!
(bort tilhøjre).

G r a y.

Det lader til at vor Kollega udnytter sit Emne.

B i t t i n g e r.

Det er ogsaa fristende for Enhver. Om jeg havde en Kabel til min Raadighed, jeg skulde ikke et Øjeblik betænke mig paa at servere Detaillerne for mit Publikum, som Frokost imorgen.

G r a y (for sig).

Der kom Du næppe tilbunds.

B i t t i n g e r

(til Karl, der spejder ud).

En overordentlig interessant Situation, Hr. Løjtnant.

K a r l.

Overordentlig. (Der konverse es).

K a m i l l a

(er under dette traadt ud paa Altanen og er bleven Kristjan og Sisner
vaerder staar ret under, fremdeles samtalende).

S i s n e r.

Hvad vil Du jeg skal sige hende?

K r i s t j a n.

Fortæl hende Alt. Fortæl hende hvordan jeg døde, enhver Omstændighed — hvem der var Befalingsmanden.

S i s n e r.

Det lover jeg.

K a m i l l a (for sig).

Det anede mig.

K r i s t j a n.

Sig hende, at hun var i mine Tanker i sidste Øjeblik.

K a m i l l a (for sig).

Det vil ogsaa Du være i mine, naar min Tid er omme! (bryder en Rose af en Busk og kaster). Farvel! (bort i stærk Bevægelse).

K r i s t j a n (ser Blomsten).

En Rose! — Hvorfra? — Var den fra h e n d e? — Er hun her?

S i s n e r.

Jeg ved ikke.

K a r l

(med Uhret i Haanden).

Tiden er straks omme.

G r a y

(ser paa sit Uhr).

Ja, om fem Minutter, saa —

K a r l.

Fem Minutter — mit Uhr mangler kun to. (viser frem). Afdeling ret! (til Vagten). Gjør Alt færdig. Før Delinkventen bort til det store Træ.

S i s n e r

(omfavner Kristjan. Vagten træder til).

K r i s t j a n

(idet han føres bort).

Og glem saa ikke Mor; trøst hende.

K a r l (for sig).

Javist.

(Fangen bindes for Øjnene og stilles mod Træet).

K a r l (kommanderer).

— — — — —

(Korrespondenterne i Forgrunden tilhøjre hvisker indbyrdes).

K a r l

(som før, med Uhret i Haanden, kommanderende).

S i s n e r

(tilvenstre, vender sig bort).

(Et fjernt "Holdt" høres).

K a r l (som før),

Fyr!

(Der skydes. Kristjan falder. Hornsignal og Kamplarm ude tilvenstre. Karl griber sin Kikkert og ser ud. Korrespondenterne viger).

K a m i l l a (styrter frem),

Død! Død! (kaster sig over Liget i stor Fortvilelse).

K a r l (raaber).

Bajonetanfald! (drager sin Kaarde]. Til Undsætning
Folk — fremad! (bort, fulgt af Soldaterne):

F r u K r a g

(styrter frem idet Samme, orienterer sig).

Forsent! (raaber efter Sønnen). Kain! Kain!

(Tæppet falder. Musik med Motiver af Melodierne til de populæreste
tydske og franske Krigssange til Tæppet atter løftes for).Valpladsen — en stor Slette med Højdedrag i det Fjerne. Hist og her
Døde og Saarede, afhugne Lemmer, sønderbrudte Vaaben og Krigsred-
skaber, Tilvenstre i Forgrunden et Feltalter prydet med et Kors. Det
er Nat med klart Maaneskin.

Sjette Møde.

Strebell. En Soldat.

S t r e b e l l

(ifærd med at plyndre Ligene).

Det er voveligt — men det giver Penge — og
Penge maa der til. (fylder Lommerne og søger paany). Et
Gulduhr! Ah!

En Soldat

(saaret, rejser sig i Lejet og støder ham en Dolk i Nakken; med hul Røst).

Der! Tag det — Ligrøver! (synker hen).

Strebell (slipper Byttet).

Det var for Dig, Mariane — for Dig, Mariane — for Dig! (segner om).

Syvende Møde.

Fru Krag. Kamilla.

(Ind fra Højre, støttet til hinanden. Fru Krag's Haar er løst og hun stirrer hen for sig).

Kamilla.

Der maa vel findes Nattely her i Nærheden.

Fru Krag.

Mig ligegyldigt.

Kamilla.

Det er koldt herude.

Fru Krag.

Fryser Du? — Ikke jeg.

Kamilla.

Men De maa bestemt være træt?

Fru Krag (slipper hende).

Træt? Af hvad? (sætter sig paa Resterne af en Kanon
Af at tænke?

Kamilla.

De er saa indesluttet. De giver Dem saa aldeles
hen i Deres Grublerier.

Fru Krag.

Det er sandt. Jeg har tænkt mere i den sidste
Maaned end i hele mit Liv tilforn. Det er gaaet op for

mig at det Liv vi Alle lever er baseret for en stor Del paa en falsk Indbildning.

Kamilla.

Hvordan det?

Fru Krag.

Tror Du, Kamilla, at disse Dages Rædsler, disse Tusinder af Ulykker, som hjemsøger Landene, at dette er et Guddomsværk? — At disse Udslag af Rovsyge og Ærgjærighed paa Bekostning af Lidelser, Savn og Bekymringer — alle disse Blodlevninger — denne Leg med Liv og Lemmer — at Alt dette kommer fra en retfærdig Gud?

Kamilla.

Kom, kom! (vil drage hende med sig).

Fru Krag.

Jeg spør Dig — tror Du?

Kamilla (som før).

Imorgen — en anden Gang — — kom lad os gaa — De er ikke vel.

Fru Krag.

Jeg er ikke syg. Jeg har min fulde Forstand.

Kamilla.

Sorgerne har været Dem for tunge. Her er ikke godt for Dem at være.

Fru Krag (rejser sig).

Jo her er netop Stedet for mig. Her kan mine Tanker skyde Flugt. — Se Dig om, Kamilla! — Rygende Ruiner saalangt Øjet naar — By paa By lagt øde — Summen af Generationers Arbejde og Flid tilintetgjort. Og inden disse Grænser: Mand ved Mand, død eller saaret; afhugne Lemmer og Pøle af Blod, hvor Du sætter Foden — — Græs og Blomster tramped ned — —

det Hele en eneste stor Kirkegaard! Og saa løft dit Blik! Hvilken skrigende Disharmoni! Den skyfri Himmel med de utallige funklende Stjerner — Maanen saa klar — Luften gjennemtrængt af Mildhed — ikke et Vindpust — Alt aander Fred — maa ikke En uvilkaarlig spørge sig selv, kan Alt dette være Værket af et og samme Væsen?

K a m i l l a.

Hvem har sagt Dem —?

F r u K r a g.

Sagt mig?

K a m i l l a.

Jeg mener: hvorledes er dette kommet!

F r u K r a g.

Det skal jeg sige Dig. Det er kommet med Ulykken efterhvert som den har taarnet sig op omkring mig. Mine Knæ er stivnet under Paakaldelse — mine Bønner og Taarer har været magtesløse — min Fortvilelse uden Grænse — — der er opstaaet Trods — Trodsen har udartet sig til Tvil, til Granskning — — jeg ved ikke selv hvordan — men kommet er det og det ene Spørgsmaal har ustandselig affødt det andet.

K a m i l l a.

Kom bort fra disse forfærdelige Tanker. Gjør Vold paa Dem selv.

F r u K r a g.

Det vil være omsonst. Tvilen er engang kommet til Orde og et Tilbageskridt vil kun udmunde i Hykleri,

K a m i l l a.

Lad os prøve! Lad os bede sammen?

F r u K r a g (afvisende).

Jeg har ingen Bøn længer — mine Taarekilder er udtørret.

Ottende Møde.

De Forrige. Karl. Feltpræsten (senere).

K a r l

(fra Venstre, understøttet af en Soldat).

Lad mig faa hvile lidt. (sætter sig paa Altertrinet og griber om Nakken i stor Smerte). Aa!

K a m i l l a.

Hvem der?

S o l d a t e n.

En Officer — haardt saaret.

F r u K r a g (til).

En Baare — hurtig. Bring Mandskaber.

(Soldaten bort).

K a m i l l a

(til Karl, der vaander sig).

Trænger De Bandage? Kan vi hjælpe?

K a r l.

Væk her!

F r u K r a g (forbauset).

Karl!

K a r l.

Nu kan Du triumfere — men skynd Dig — Synderegistret er snart afsluttet.

K a m i l l a (til Fru Krag).

Ikke gjør det — giv Dommen til — — en Anden.

F r u K r a g.

Jeg staar her i dette Øjeblik for Dig, ikke som din Mor, men som Tjenerinde af min Kunst. (farer tilbage). Ah!

K a m i l l a.

Hvad er?

F r u K r a g (sagte).

Et Skudsaar i Nakken! Hvem vilde baaret Skylden for denne Gjerning, hvis Kristjan nu havde været under hans Kommando? Han! —

K a m i l l a.

Jeg erindrer.

F r u K r a g

(til Sønnen, idet hun tager frem et Klæde).

Kom, lad mig dække Saaret mod Nattekulden.
(gjør saa). Saaledes, —

K a r l (i Vaande).

Aa!

F r u K r a g.

Støt Dig nu kun til mig — Ambulancen vil snart være her. (Pause).

K a r l.

Har Du —? Aa nej, Du har vel ikke et Ord for mig?

F r u K r a g.

Et Ord?

K a r l.

Et tilgivende Ord?

F r u K r a g.

Vilde det være Dig kjær?

K a r l.

Det vilde være mit højeste i dette Øjeblik.

F r u K r a g.

Min Søn! (kysser ham).

K a r l.

Mor! — — Sig at Du tilgiver mig.

Fru Krag.

Jeg tilgiver Dig.

Karl.

Og Alt mellem os er, som da jeg var Barn?

Fru Krag

Som da Du var Barn.

Karl (om en Stund).

Husker Du hvorledes jeg den Gang — om Aftenen ude paa Altanen — laa i din Favn ligesom nu?

Fru Krag.

Om jeg husker.

Karl.

Husker Du hvad Du fortalte mig om Stjernerne, om Himlen, om Ham deroppe? Hvorledes Du lærte mig at bede?

Fru Krag.

Alt! Alt! Jeg erindrer. Det var den Gang.

Karl.

Ja den der nu var Barn igjen.

Præsten

(til Kamilla der i taus Beundring har paahørt Samtalen mellem Mor og Søn)

En Døende?

Kamilla,

Ja.

Præsten.

Trænges min Hjælp?

Fru Krag (betragter ham).

Det er Feltpræsten — ikke sandt?

Præsten.

Jo.

Fru Krag.

Da er Deres Hjælp overflødig her.

Karl.

Nej, nej, lad ham ikke gaa. Netop nu behøver jeg al den Trøst Verden kan give.

Fru Krag.

Skam Dig, Karl! Dø som en Mand. Dø, som Du har levet!

Præsten.

Det kan kun Faa. Det er Livets haardeste Kamp, denne, at staa Ene i sidste Øjeblik.

Fru Krag.

Ja, det kjender vist Ingen bedre end I Præster. Det er den Omstændighed, at Sanser og Villje sløves før Aand og Legem skilles, som giver Jer Frækhed til at trænge ind ved ethvert Dødsleje og lægge frem hvad I kalder Evangelium.

Kamilla (sagte til Præsten).

Vær overbærende. Hun ved ikke selv hvad hun siger.

Præsten.

Ja derfor er vi kaldede.

Fru Krag (foragtelig).

Kaldede!

Præsten.

Det er vor Gjerning at forkynde Frelse for Enhver ved Ham, som har sonet for os Alle.

Fru Krag.

Ti, Præst! Kan jeg sone for Dem eller De for mig? Hvordan er det? Mom ikke Enhver faar sone for sin egen Brøde hvis der er nogen Straf? Tænk Dem om. Brug Deres Fornuft.

Karl.

Er det Dig, Mor, der taler saaledes?

Fru Krag.

Det er mig.

Præsten (for sig)

Hans Mor.

Karl.

Vil Du nægte mig den sidste Trøst? Jeg som —

Fru Krag.

Du misforstaar mig, mit Barn.

Karl.

— — jeg som har handlet saa ilde.

Fru Krag.

Men mest mod mig, ikke sandt?

Karl.

Mest mod Dig, Mor.

Fru Krag.

Nuvel. Naar den som Du har forurettet mest, har fuld Tilgivelse for Dig, da lad dette være Dig Trøst nok. Gaa ind med den i Evigheden. Det vil være den skønneste Død.

(Ambulancen kommer med en Baare).

Kamilla.

Ambulancen!

Fru Krag.

Se saa. Hjælp mig, Kamilla!

Kamilla (til).

Karl.

Kamilla! — Ogsaa De maa tilgive mig?

Kamilla.

Det er er mig saa let.

K a r l

(der varsomt er bleven lagt paa Baaren).

Hvor Kvindehænder er varsomme. Tak, tak!

F r u K r a g.

Hvorhen skal den Saarede bringes?

E n a f M a n d s k a b e t.

Til Slottet.

K a m i l l a.

Da følger vi straks med.

K a r l.

Vil I?

F r u K r a g.

Om vi vil,

K a r l.

Og I vil blive hos mig?

F r u K r a g.

Til det sidste.

(Ambulancen bort med den Saarede, fulgt af Damerne).

P r æ s t e n

(der har staaet afsides).

Et Ord, Frue?

F r u K r a g (kommer tilbage).

Hvad vil De mig?

P r æ s t e n.

Ved De, at De med de Tanker, De har udtalt ikke har Ret til at bære det Mærke, De der har om Armen? Det er en kristelig Forenings Mærke.

F r u K r a g.

En Forening som har sat sig det Maal at pleje Syge og Saarede i Krigstid —

P r æ s t e n.

— i kristelig Aand.

F r u K r a g.

Vel, vel. Jeg tror, Præst, at jeg trods mine Tanker og Udtalelser lægger mere Kristendom for Dagen i min Gjerning end De i Deres — og at jeg med større Ret bærer dette Mærke, end De den Kjole, De der har paa.

P r æ s t e n.

Hvorledes?

F r u K r a g.

Konsekventsen af hvad hin Nazaræer lærte, det som han gav sit Liv og Blod for — Fundamentet for hvad vi almindelig kalder Kristendom, var Kjærlighed til Næsten, Fred og Lykke blandt Menneskene. — — Jeg har efter fattig Evne søgt at lindre og læge og gjøre godt hvor jeg har kunnet; men D e , D e , som er hans personificerede Arvtager, hans Stedfortræder, hvorledes stiller Deres Gjerning sig til hvad han lærte? — J e g skal sige Dem det. Se denne Valplads med alle dens afskyelige Rædsler! Det er en Del af Deres og Deres Standsfællers Arbejde.

P r æ s t e n.

Vort Arbejde? Raser De?

E r u K r a g.

Endnu ikke. — Bliv, hvis De har Mod til at høre mig. — Ved De, Præst, at Folkenes Følelsesliv, Deres Tankesæt og Handlinger, altid er direkte Udslag af Deres Religion?

P r æ s t e n.

Det ved jeg.

F r u K r a g.

Nuvel. Hvis altsaa Kristendommen kun forkyndte Fred og Kjærlighed, hvis dens enkle Læresætninger var blevne holdt frem gennem Tiderne, rene og skjære, som da de først saa Lyset, da vilde Solen i sin Opgaaen imorgen, heller aldrig have mødt et saadant Skue som her. Men det er i dette Hestefoden stikker frem. Kristendommen er bleven ensbetydende med Politik. Politik blandt Styernerne — Politik blandt Folkene — Politik i Forretningslivet — Politik i Hjemmet — den kan bruges til Alt, den tjener Enhver til Skjalkeskjul. Under dens Kappe kan det uhindret gaa i Svang, som den i sit inderste Væsen stempler som Forbrydelse. Og I Forkyndterne, I som staar i Magthavernes, i Fyrsternes og Pengemændenes Sold, I bøjer Nakken for Nødvendigheden, som det heder og secunderes med Eders — Amen!

P r æ s t e n.

De lyver! Bevis!

F r u K r a g.

Hvem var det som igaar fra dette Alter hissede Masserne til Kamp? Det var Dem selv, Præst. — Hvem var det som herfra lyste Velsignelse over de tydske Vaaben og paa sine Knæ anraabte Himlen om Sejr, om Fjendens Død og Undergang? Hvem var det? Var det ikke Dem selv?

P r æ s t e n.

Hør mig —

F r u K r a g.

Jeg hørte nok igaar — jeg var selv nærværende; det var en Kamp for Retten blev der sagt. R e t t e n!

Jeg siger det var Løgn paa Løgn Ord til andet. Kristendommens Aand er ikke Krig, men Fred. Ikke Mord og Brand men Skaansel og Tilgivelse. Jeg siger at dette Altermærke (peger paa Korset). er et vanhelliget Ran, der bør rives ned hvorsomhelst det rejses i Krigens og Rovgjerrighedens Tjeneste. (hurtig op paa Alteret og griber med begge Hænder om Korset).

Præsten (trænde).

Ja prøv! De tør vove!

Fru Krag.

I Humanitetens og Civilisationens Navn — jeg gjør det!

Præsten (som før).

Gjør det ikke!

Fru Krag.

Dræb mig om De vil — jeg-gjør det! (river Korset ned og kaster det fra sig). Der!

(Tæppet falder).

Femte Akt.

Sal i et gammelt fransk Slot, rigt udstyret med Freskomalerier. To store Døre i Baggrunden, hvoraf den ene fører ind til en Side-Sal, opfyldt af Sygesenge, og den anden, som staar aaben, ud til et Galleri, hvori Møbler, Malerier, Bøger, sønderslaaede Statuer o.l.d. ligger opdyngtet i Kaos. Tilhøjre en Feltseng og foran samme en Stol og nogle gamle Bøger. Tilvenstre Bord og Stol, en større Venusfigur og længst borte en mindre Dør. Vinduer til begge Sider.

Første Møde.

Sisner. Gray. (Begge ved Vinduet tilvenstre). Karl (paa Sengen med ombunden Hals fordybet i Læsning).

Sisner (peger ud).

Dernede har hun nu gaaet i to samfulde Timer og syslet om hans's Grav. Ser De hende?

Gray.

Jo, jo, jeg ser.

Sisner.

Hun har selv kasted den op og nu planter hun Blomster.

Gray.

Det kræver en overordentlig Styrke.

Sisner.

Baade aandelig og legemlig — ja De har Ret.

Gray.

Hils hende og sig, at jeg kommer her over igjen i Eftermiddag.

Sisner (studser).

Gray.

Hendes Selskab interesserer mig i høj Grad.

Sisner.

Det skal jeg, Hr. (for sig). Rival!

Gray.

Godmorgen! God Bedring, Hr. Løjtnant!

Karl.

Tak!

Andet Møde.

De Forrige. Første og anden Sygevogter (kommer stormende ind).

Gray.

Hvad nu, Godtfolk?

Vogteren.

Her skal ryddes op i alle Kroge. Jeg, her! (til Kammeraten). Du, der! (peger ind; efterkommes). Gaa an! (Begynder at støve af).

Gray.

Hvad er løs?

Vogteren.

Her kommer fornemt Besøg idag.

Gray.

Hvem?

Vogteren.

Greven og — Kommandanten og — hele Suiten.

Gray.

Naar? Ved Du det?

Vogteren.

Om en Times Tid blev der sagt.

Gray.

Ho, ho, det giver afvekslende Stof. (bort).
(Orgelmusik).

Sisner

(ved Vinduet tilhøje).

Mon der er Fest derovre i Klosterkirken idag?

Vogteren.

Der skal nok være det, hører jeg. Der er kommet en hel Del unge Jenter som skal — — ja, hvad var det nu de skulle? — — Nej, det husker ikke jeg. Nok at forstaa, de skulle være med, skulle de.

(vil bære bort Bøgerne som henligger ved Sengen).

Karl.

Lad de Bøger ligge!

Vogteren.

Lad — lad dem ligge?

Karl.

Ja, jeg sagde saa.

Vogteren

(kaster Bøgerne).

Ja naar De vil — saa for mig gjerne, men Sergenten sagde udtrykkelig, at vi ikke maatte lade noget Skrab og Skidt ligge igjen efter os.

Karl.

Det er kostbare Værker.

Vogteren (ler)

Er det? — — Saa fæle og stygge da. Nej, De skulde se Præstens Bøger hjemme hos os — bare Guld og Stads altsammen i et stort, stort Glasskab — det er noget andet det.

Karl.

Det en Ting, hvis Værdi Du ikke forstaar at bedømme.

Vogteren.

Nej, selvfølgelig er det mig. (for sig). Det er godt jeg kan tie. (blystrer og fortsætter sin Dont, men faar idetsamme Øje paa nogle Klædningsstykker og militære Rekvisiter, som ligger hængt ved Foden af Statuen). Hvem har nu været her igjen? Det er anden Gang idag jeg piller op disse — Fillerne. (hænger dem paa Statuen; vil gaa, men gribes af en Tanke og betragter Statuen nøje). Kan —? Jeg næsten skammer mig. (højere) Tror De at jeg kan lade den Figuren blive staaende der?

Sisner.

Ja, hvorfor ikke?

Vogteren.

Hvorfor — — nej, nej. — naar De synes, saa gjerne for mig. (for sig). Jeg kan tie. (fortsætter som før).

Tredje Møde.

De Forrige. Fru Krag.

Fru Krag

(med en Kurv fuld af Blomster).

Føler Du Dig fremdeles bedre, Karl?

Karl

(skjuler hurtig Bogen).

Uden Sammenligning.

Fru Krag

(der har sat Blomsterne paa Bordet).

Glæder mig, min Søn. (ser sig om). Hvem har nu igjen været her med sine vanzirende Beprydelser? (til Vogteren). Er det Dem? (river ned).

Vogteren.

Jeg hænger op og De river ned!

Fru Krag.

Der er ødelagt nok iforvejen, et Kunstværk som dette bør skaanes for Vandalisme.

Vogteren.

Et Kunstværk! Ja der traf De det ja gu! Hvis jeg kom hjem til Kjærringa min med sligt et Postement er jeg sikker paa at hun knækkede Nakkebenet paa os Begge og det lidt fortere end almindeligt.

Sisner (ler).

F r u K r a g.

Det maatte være af Mangel paa Forstaaelse. Ved De egentlig hvad dette Kunstværk fremstiller? Det gjør De vist næppe.

V o g t e r e n (for sig).

Og det spør hun mig om. Hun er værst, hun, (højt). Ja, det kan jeg vel for Fanden se.

F r u K r a g.

Nu, hvad er det da?

V o g t e r e n.

Det er — (ler). Nej ja gu' skammer jeg mig'le!

F r u K r a g.

Ved De, at det er den Gudinde, Alle tilbeder? (med et Blik paa Sisner). Om Forladelse! Der gives rigtignok Undtagelser, men disse er heldigvis kun faa.

S i s n e r (for sig).

Heldigvis — Tak! (griber sin Hat).

F r u K r a g,

Hvorhen?

S i s n e r.

Ud!

F r u K r a g.

Blev De — blev De fornærmet?

S i s n e r.

De udtrykker Dem saa tvetydig.

F r u K r a g.

Men Kjære, hvad gaar der af Dem? Lad os to bare ikke tale om Tvetydigheder os imellem. Skam Dem, Sisner! Hvor mange Tvetydigheder har ikke De kasted mig i Ansigtet. Hvad har jeg f. Ex., ikke maattet høre

for min "tankebetynkende Guds frygt," som De kaldte den, men jeg har altid været lige venlig.

Sisner.

Ja det er nu Dem det. Vi kan ikke Alle være Eksemplarer.

Fru Krag.

Aa, der er flere af den Slags "Eksemplarer" at opvise. Se Amerikaneren, Hr. Gray f. Ex., han er langt mindre filosofisk anlagt end De, men hvor uimodtagelig for Pirrelighed og Anstød er ikke han.

Sisner.

Han — ja. De og han, Frue. Han bad mig hilse. Han kommer her igjen i Eftermiddag. (hurtig bort).

(Vogteren bort samtidig).

Fru Krag.

Det var da en besynderlig Tone. Hvad stikker derunder?

Karl.

Du ved næppe hvilken Streng Du berørte ved den Skose Du gav ham. Du traf ham i Hjerteroden.

Fru Krag.

Det skulde virkelig glæde mig om jeg kunde bidrage mit til at stemme ham op til et eneste stort Tiltag. Han har længe nok funderet.

Karl.

Det Tiltag blev i saa Fald rettet mod Dig selv.

Fru Krag.

Mod mig?

Karl.

Mod Dig. Hans Liv har ikke været saa blottet for Kjærlighed som Du tror. Den Bistand han har ydet os gennem Aarene skyldes, at han elsker Dig, Mor.

F r u K r a g.

Mig — er det sandt? Har han sagt Dig det?

K a r l.

Jeg ved det.

F r u K r a g.

Du ved det.

K a r l.

Og jeg fandt det rettest at sige Dig det nu for det Tilfælde at jeg skulde falde fra, saa ved Du da at Du ikke staar ene, at der er En — —

F r u K r a g.

— som elsker mig. — Aldrig, min Søn. Aldrig! — Jeg har elsket engang og med den Bevisthed, at jeg har gjort min Pligt mod ham og dem som saa Lyset i Kraft af vor Kjærlighed, vil jeg lægges i min Grav.
(kaster sig til ham).

K a r l.

Mor!

F r u K r a g.

Men Tak for din Oplysning — den bringer Klarhed. Nu forstaar jeg hvad han mente med: D e o g h a n, Frue — han bad mig hilse — han kommer her igjen i Eftermiddag — — — J a l o u s i ! J a l o u s i ! — — Hvad der nu maa gjøres ved jeg.

Fjerde Møde.

De Forrige. Kamilla.

F r u K r a g (overrasket).

Kamilla!

K a m i l l a

(med et Blik paa Karl).

Tys! — Jeg kommer for at sige Dem Farvel!

F r u K r a g.

Ja, saa. Du gaar hjem?

K a m i l l a.

Nej. I Kloster.

K a r l (for sig).

I Kloster!

F r u K r a g.

Hvad tænker Du at vinde derved?

K a m i l l a.

Jeg tror det er det mest betryggende Sted mod Alt hvad der her i Livet nager og smerter.

F r u K r a g.

Det tror Du, men har Du tænkt over, hvad Du derved giver Afkald paa?

K a m i l l a.

Verden er mig ligegyldig.

F r u K r a g.

Foretrækker Du et Fængselsliv, en levende Begravelse fremfor et Liv i Frihed, Lys og Luft og selvstændig Handlekraft — gjør Du?

K a m i l l a.

Jeg er saa træt, saa træt!

F r u K r a g.

(griber hendes Hænder).

Du mangler Mod, det er Alt. Der er mer af et Lams Karakter i Dig end en Løvindes. Du tror Dig ikke stærk nok til at se Livet i Øjnene saaledes som det

har begyndt at arte sig. Er det ikke saa, Kamilla?
Svar mig!

K a m i l l a.

Jeg ved ikke. Jeg tør lige saa lidt se frem som tilbage.

F r u K r a g.

Hvad sket er sket. Erindringen kan Ingen udelukke. Det vil Du nok selv faa erfare. Dine Tanker vil komme til at trænge Sysselsættelse i din Ensomhed og det mindste Solglimt, ethvert Vink fra Naturen derude, vil atter og atter minde Dig om din Ungdom og Kjærlighed.

K a m i l l a.

Ja, ja, — maaske. Jeg vil ialtfald prøve at glemme.
(sagte). Vil De følge med til hans Grav? — Det er sidste Gang — vil De?

F r u K r a g.

Inderlig gjerne. Du skal se hvor jeg idag har pyntet op dernede. (til Sønnen). Tror Du, Karl, at Du kan være alene et Øjeblik?

K a r l.

Gaa Du kun trygt.

F r u K r a g.

Du er saa bleg — hvordan er det?

K a r l.

Jeg er træt.

F r u K r a g.

Prøv at sove lidt — Du sov saa lidet sidste Nat — det vil styrke Dig. Jeg skal lukke Dørene. (gjør saa). Se saa, nu kan Du faa Ro.

(Ud af Døren tilvens're, fulgt af Kamilla).

Karl

(idet han tager frem Bogen som han skjulte ved Moderens Komme).

Saa igjen til mit Studium. Hvor var det nu jeg slap?

(blader). Lucas, — Mathæi — her var det nok.

(Tvende Sygevogtere fra Galleriet, aabner hurtig Dørene og gjør Honnør).

Femte Møde.

Bismarck. Bauerfelt. Feltpræsten. Lægen. Flere Officerer.

Bauerfelt (til Bismarck).

En ung Officer af slesvisk Herkomst.

Bismarck.

Nordslesviger?

Bauerfelt,

Alssinger, Ds. Excellens. Men Patriot til Liv og Sjæl.

Bismarck.

Giv ham Jernkorset.

Præsten (for sig)

Det er Politik.

Bauerfelt

(til Karl idet han leverer ham Dekorationen).

Fra Kongen, Hr. Løjtnant!

Karl.

Fra Kongen!

Bismarck

(idet han rækker ham Haanden).

Som Belønning for Deres Patriotisme, unge Mand.

(bevæger sig langsomt, idet han mønstrer Rummets Dekorationer og fulgt af samtlige Officerer ind i Sidemakket, hvortil Dørene er aabnet af Vogterne.

Præsten (afsides).

Hun er her ikke. Jeg vil prøve.

Karl

(til Lægen, der føler hans Puls).

Hvordan er det, Doktor?

Lægen.

Slet.

Præsten (som før).

Ah!

Karl.

Maa jeg dø? Sig mig Sandheden.

Lægen.

Der er ingen Haab længer — nu mindre end før. —
(s r sig om). Hvor er Vagten?

Karl (i Angst).

Er det saa nær?

Lægen.

Rolig, rolig! (til Præsten). Nu er det Deres Tur.
(ind i Sidegemakket).

Karl

(griber Bogen fra før).

Hvordan var det der stod skrevet?

Præsten (bag ham).

Hvor, mener De?

Karl (farer sammen).

Hvem er De?

Præsten.

Feltpræsten.

Karl.

Rigtig. Nu kjender jeg Dem igjen. Er min Mor
ikke her?

Præsten.

Nej.

Karl.

Hun gik — nu husker jeg. — Vi to er alene?

Præsten.

Ganske alene.

Karl.

Saa, skynd Dem — fortæl mig Noget, giv mig Forstaaelse. Jeg har læst og læst, men Alt er mig saa dunkelt, saa omtaaget, saa selvmodsigende. Jeg søger at gribe Noget, men faar ingen Tag. — Hvor finder jeg: med Gud for Konge og Fædreland? Staar det skrevet?

Præsten.

Det er et kongeligt Valgsprog — dyrebare Ord, hvorpaa Enhver trygt kan forlade sig.

Karl.

Jeg dør altsaa som et Redskab for Gud — gjør jeg?

Præsten.

Om ikke netop som et direkte Redskab, saa dog som —

Karl.

— som hvad, som hvad? Sig mig det ligefrem, uden Omsvøb.

Præsten.

Hvortil alle disse Spørgsmaal — bare tro — Troen maa til — det er nok.

Karl.

Bare tro — er det nok — Vel! (synker tilbage).
Jeg kan — jeg kan ikke mere — jeg dør!

(Hans Dødskamp begynder).

Præsten

(der ufravendt stirrer paa ham).

Hvordan skal jeg udlægge dette?

Sjette Møde.

Fru Krag. Præsten. Kamilla.

F r u K r a g

(fulgt af Kamilla, træder varsomt ind fra Venstre).

Præsten! — De har beluret mig. — De har benyttet
Dem af min Fraværelse og forsøgt at —

P r æ s t e n .

Stille! Ser De ikke —? (peger paa Sønnen).

F r u K r a g .

Hvad er? (til). Min Søn, mit Barn. Hvordan er det?

P r æ s t e n .

Forsent!

F r u K r a g

(uden at ændse Præsten),

Se paa mig! Se mig i Øjnene! Kjender Du mig
ikke? Det er din Mor!

P r æ s t e n .

Han er død!

K a m i l l a .

Gud være hans Sjæl naadig! (bort).

P r æ s t e n .

Amen!

F r u K r a g

(med taarefyldte Øjne hen for sig).

Tab paa Tab og Alt maa bæres — Alt maa bæres!

P r æ s t e n .

Det er Syndens Sold.

F r u K r a g .

Syndens Sold?

P r æ s t e n .

Nu ser De selv — med Synd følger Straf.

F r u K r a g

(idet hun rejser sig og maaler ham stolt).

Hvoraf kan De vide det? Kjender De mit Liv og min Vandel?

P r æ s t e n.

Skriften siger saa — De er vantro — og her
(peger paa den Døde). er Beviset.

E r u K r a g.

Ved De naar jeg blev vantro? Det ved De næppe. Jeg siger Dem, Præst, at er mine Ulykker en Straf, da er det at elske, at stifte Familie og hel og holden at ofre sig for den, da er det en S y n d — og efter den Maalestok som Straffen har rammet mig, maa det være den største, som nævnes og tænkes kan. Jeg siger Dem og jeg føler det inderst herinde, at var der Retfærdighed til, da stod jeg ikke her uden Mand og Børn, ene og forladt. (sætter sig).

P r æ s t e n (for sig).

Hun er ubøjelig!

K a m i l l a

(der under dette er kommen tilbage med en Sygevogter, hvem hun har hjulpet at dække Liget med et hvidt Klæde, lægger frem paa Bordet Dekorationen og den Bog, hvori Afdøde læste).

E r u K r a g,

Hvor kommer dette her?

K a m i l l a.

Jeg fandt det paa Afdødes Seng.

E r u K r a g (viser frem).

Tilhører dette Dem, Præst?

P r æ s t e n.

Nej. Det blev skjænket Deres Søn af Kongen.

F r u K r a g.

Deres Værk, formoder jeg? Var det for at vinde Indpas, for at dække Hulheden i Deres Mystarium?

P r æ s t e n.

Deres Insinuationer er tøjlesløse, Frue.

F r u. K r a g.

Jeg ved hvem jeg har for mig. Jeg slipper Tøjlerne saalangt jeg kan, det er sandt og dog lykkes det mig vist aldrig at udmaale det rænkefulde og bundløse Dyb, hvori De og — (ser sig om da Dørene idet samme aabnes af Vogterne og Greven med Følgeses at komme tilbage). D e r e r h a n ! Bedrager mine Øjne mig ikke? D e t e r h a m — Jernmanden — den nye Messias! (hen for sig). Saa skal vi to da mødes! (skriger op). Paa Knæ, Folk! I Støvet! — Blomster! Her, her! (kaster Blomsterkurven for Præstens Fødder). Strø dem ud! Han maa modtages! Hans Stier maa jævnes, som det heder. Her — (river Lagenet af Liget og breder det for de Indtrædende). er min Del. —

Syvende Møde.

Do Forrige. Bismarck (med Følge). Sisner (senere).

B i s m a r c k.

Hvad er dette?

F r u K r a g (peger).

Det er Liget af mit sidste Barn og her er jeg. Giv mig nu hvad De har at yde mig som Erstatning for mine dræbte Sønner.

Bismarck

(efter nogen Konference med Obersten).

Deres Belønning er Bevidstheden om at have bragt Fædrelandet et Offer. Lad det være Dem nok.

Fru Krag.

Er det Alt hvad der kan ydes enhver Moder, der i denne Krig er bleven barnløs?

Bismarck

(idet han giver hende sin Pung).

Gaa til Kongen — her er min Skjærv.

Fru Krag

(kaster Pungen med Foragt).

Der! Hvad kan Penge erstatte? Jeg har bragt mit Offer, som De siger og jeg forlanger min Andel i det store Forløserværk, som nu i Kraft af Deres Jernklo, gaar for sig gjennem Blod og Taarer. Vis mig det op-højede deri, det frelsebringende for den sukkende Menneskehed og jeg skal i taus Beundring bøje mig og — tilbede.

Præsten.

Hun raser, Ds. Excellens.

Bismarck.

Lad hende tale ud. (til Fru Krag). En stor, enig og selvstændig Nation, hvad er ikke den?

Fru Krag.

Den Selvstændighed, der ndmunder i Barbarisme er paa Forhaand dødsdømt. Det er en Lov — fra den kan Ingen fri sig. Alt hvad der ikke virker løftende eller peger fremad, eller ikke bærer Fnug af en eneste Skjøn-hedslinje i sit Væsen — alt det er som et dødfødt Foster,

uden Kraft og Leveevne til et Liv i Dagslys og Luft. Det er et Misfoster af sin Tid som kun vækker Opsigt for sin Hæsligheds Skyld. Og et saadant Værk er Deres.

B i s m a r c k.

En Mands Handlinger kan kun dømmes og vil kun blive bedømt af Mænd.

F r u K r a g.

Fordi Kvinden kun har Ret til at taale og lide. Men havde hun den Ret hun tilkommer. Blev hun adspurgt. Stod alle de Kvinder, hvis Paarørende er blevne dræbte i de Krige, hvortil De har været Ophavsmanden — stod de saasandt her bevæbnede med Dolke — jeg siger Dem, at Tusinder og atter Tusinder vilde vende Dolkespidsen mod Deres Bryst og med een Tunge tilraabe Dem: Morder! Morder! Morder!

B i s m a r c k.

Nok!

F r u K r a g.

Endnu ikke. Den Støtte som Historien engang vil rejse Dem vil komme til at bære samme Inskription; thi den Ret, som er nægtet Kvinden direkte, vil hun herefter udøve indirekte. Hvad hun lægger Barnet i Tro og Tanker og Dag for Dag holder frem, alt dette vil efterhaanden fæstne sig paa Papiret og saaledes udgjøre Dommen — Fordømmelses-Dommen over Deres — Bøddelværk!

B i s m a r c k.

Bring dette Fruentimmer bort fra vore Enemærker — uopholdelig!

O b e r s t e n .

Vel, Ds. Excellens! ■

F r u K r a g (smiler).

Offer, Bøddel og Præst — vi staar paa historisk Grund, mærker jeg. (Bismark bort med Følge).

S i s n e r

(der under dette er kommet ind fra Galleriet og har talt med Kamilla, for sig).

Hvordan skal dette ende?

O b e r s t e n (til Fruen).

Vil De behage at —

F r u K r a g .

— gjøre mig færdig. — Jeg er færdig. Liget af min Søn — det er Alt jeg forlanger. (tager frem et Papir). Dette er hans sidste Villje. (leverer).

O b e r s t e n (læser).

Det henstilles til Befalhavende at overlade mit afsjælede Lægeme til min Moder, Helene Krag, der vil træffe de Forføjninger med Hensyn til min Begravelse, som er mest overensstemmende med mine religiøse Anskuelser. (læser videre for sig; talende). Ja hvorvidt denne Henstilling skal tages til Følge eller ikke —

F r u K r a g .

Eller ikke?

O b e r s t e n .

— faar henstaa til højere Vedkommendes Afgjørelse. (bort).

Ottende Møde.

Fru Krag. Kamilla. Sisner. Bauerfelt (senere).

F r u K r a g .

Her skilles altsaa vore Veje. (til Kamilla). Du har valgt; gaa Du nu til Dit. (kysser hende). Farvel!

K a m i l l a.

Og De — hvor gaar De hen?

F r u K r a g.

(ryster paa Hovedet).

Ja, hvorhen?

S i s n e r.

Hjemover, antager jeg. Vi to Gamle bliver i Følge.

F r u K r a g.

De og jeg? N e j! — Jeg kan kun være Dem taknemlig — det er Alt.

S i s n e r (for sig).

Har hun forstaaet det?

F r u K r a g

(rækker ham Haanden).

Farvel, Sisner! Har De nu Bevidstheden om et Kald, som De jo før har havt, saa mand Dem op og lad det komme til et stort afgjørende Udslag.

S i s n e r.

De vil at jeg —?

F r u K r a g.

Jeg vil at De skal gjøre Dem nyttig. Læg frem hvad denne Krig nu har lært Dem. Bring Menneskeheden til Tænkning. Læg frem at vi skylder os selv de største Ulykkers Ophav og Omfang. Vi maa selv gjøre Indgreb for at faa sløjfet de Grænser, som nu adskiller os — før bliver det aldrig bedre.

S i s n e r.

Er det Deres Mening?

F r u K r a g.

Det er den Slutning jeg har arbejdet mig op til. — Og endnu et: — her ved jeg vi stemmer overens — riv

ned dette altbetagende, aandsfængslende Mystorium, der lig en ond Mare vælter sig over Mennesket fra dets tidligste Barndom og stænger Vejen for enhver højere Udvikling. Faa dette bort! Prøv! Gjør hvad De kan! Strø Tvil i saa mange Sind, som Tvil kan rumme; thi før det er sket vil aldrig Fornuften danne Grundvolden i vort Samfundsliv! — Farvel!

S i s n e r.

Ja, om jeg — om jeg var istand til det. (sætter sig),

B a u e r f e l t (kommer).

Afslaaet! Deres Søn er død som Soldat og skal be-
graves med militær Honnør.

F r u K r a g.

Heller ikke det! (vakler hen og kaster sig over Liget).

K a m i l l a (til).

Hvad nu? — De som —

F r u K r a g.

Jeg knuges under Vægten af mine Tab! — — Mine
Børn, mit Hjem, min Lykke. (mander sig op). Bort! Ud
til det Nye — Lyset. —

(Vagten kommer; Obersten giver Tegn til at gribe hende)

(Tæppet falder).

Væsentlige Rettelser.

Side 15	staar	falme	for	farve
“ 16	“	Portrættet	“	Portrætter
“ 44	“	De	“	de
“ 89	“	for at	“	for et
“ 110	“	Delikventen	“	Delinkventen
“ 112	“	Stedfortræde	“	Stedfortræder
“ 131	“	Det en Ting	“	Det er Ting

